

денис шпак

ПРОЕКТ «НОВИЙ БЕРЛІН»

Дійти
правди

ДЕНИС ШПАК

Проект «Новий Берлін»

Дійти правди

ПЕРЕДМОВА АВТОРА

Що може бути по-справжньому цінним і важливим у людському житті? Такою є головна думка роману «Проект “Новий Берлін”. Дійти правди».

Книга, яку ви тримаєте в руках, є своєрідним фантастичним романом — першим із запланованого циклу «Проект “Новий Берлін”». В існуючих класифікаціях фантастичної літератури твір, мабуть, не знайде свого чітко визначеного місця. На сторінках книги «Дійти правди» в цікавому сплетінні об'єдналися конспірологічні гіпотези з історичними фактами, каббалістичні уявлення про світоустрій з ідеями, запозиченими з ранньохристиянського містичного гностицизму, правда й вигадка. Крім того, фабула роману покликана ознайомити читача в найзагальніших рисах із деякими філософськими концепціями, а також із світоглядною установкою, що спрямована на осмислення єдності світу. Тому твір можна віднести як до філософського бойовика і релігійної фантастики, так і до конспірологічного роману.

Книгу писав я передусім для себе; писав про те, що хотілося прочитати самому. Проте вона буде цікавою вдумливому читачеві, поціновувачу філософської фантастики, що виявляє певний інтерес до конспірології та езотерики. Відразу хочу звернути увагу читача на те, що сюжетні лінії, що переплелися поміж собою в романі й пов'язані з розкриттям таємниць проекту «Новий Берлін», знайдуть своє продовження в наступних книгах однойменного циклу.

*З пошаною,
автор.*

ГЛАВА І

Пам'ять людей — це непомітний слід тієї борозни,
який кожен з нас залишає в лоні нескінченності.

Жозеф Ернест Ренан

11.07.2025. Навколоземна орбіта Землі.

Шалений танець приладів перед очима закінчився одночасно із завершенням гуркітливої прелюдії чотирьох двигунів ракети-носія «Аріан-7». Свинцева тяжкість, що втиснула моє тіло в крісло пасажирської секції «Гермеса¹», раптово випустила зі своїх невидимих обіймів, поступившись місцем незвичайній легкості та якомусь радісному відчуттю свободи. Ревіння та шалені вібрації вступу до п'єси космічного польоту змінило заспокійливе адажіо виходу корабля на навколоземну орбіту. Перед очима повільно проплив чийсь планшет. Руки відірвалися від підлокітників і неохоче розповзлися в сторони. Очікуваний, але водночас такий дивовижний стан невагомості! Стан, який не можна описати словами! Три місяці підготовки до польоту в Європейському космічному Центрі все-таки не змогли на повну міру підготувати мене до сприйняття цього дивовижного стану. Але що найголовніше — до усвідомлення того факту, що я в космосі. Я — в космосі! Хто б міг уявити в далекому 2011 році, що звичайний випускник історичного факультету Одеського національного університету імені Іллі Ілліча Мечникова, опиниться в салоні космічного корабля, що стартував на МКС-2² (факт існування якої був прихований від світової громадськості), із секретною та не до кінця йому зрозумілою місією? Ось такі думки мене

¹ Гермес – багатофункціональний пілотований космічний корабель, що проектувався Європейським космічним агентством.

² МКС-2 (Міжнародна космічна станція) – фантастична пілотована космічна станція на геостационарній орбіті, яка використовується як багатоцільовий космічний військово-дослідний комплекс.

відвідали першими після того, як орбітальний відсік «Гермеса» відокремився від гігантської двоступеневої ракети-носія.

Зліва вгорі, на панелі приладів, увімкнувся монітор внутрішнього зв'язку. На екрані виникло широке обличчя одного з пілотів, із мікрофонною гілкою гарнітури біля підборіддя. Мимоволі відзначив для себе, завдяки захопленню фізіогномікою, скляний блиск у чорних очах чоловіка.

— Ну, ти як? Живий? — холодно поцікавився пілот.

— Живий, — відповів я, трохи забарившись.

Вугільний погляд на хвилину безцеремонно встромився в моє перенісся.

— Нас зустрінуть? — чомусь запитав я.

Тривале мовчання та відчужений погляд мого співрозмовника починали спантеличувати.

— Авжеж зустрінуть, — нарешті відповів пілот. — Ти у нас важливий вантаж. Через сім хвилин запускаємо двигун і беремо курс на станцію. Кінець зв'язку.

— Кінець зв'язку, — закінчив я дивний діалог, і екран монітора згас.

Важливий вантаж... Я посміхнувся. Цікавий підхід до визначення моєї особистості. Армійський гумор, якщо припустити, що мій співрозмовник спробував пожартувати, мені завжди був малозрозумілий. Та й взагалі, мабуть, варто було б визнати перед собою, що з почуттям гумору в мене не все гаразд. Давалися в знаки кілька років, проведених в малолюдних кабінетах Федерального архіву Німеччини в Кобленці, Державного архіву Росії та Національного у Сполучених Штатах. Кілька років кропіткої роботи з дивними за своїм змістом й навіть страшними для людини ХХІ століття документами, доступ до яких було надано дуже небагатьом. Важливий вантаж... Може бути. Дійсно, я був єдиним фахівцем у своєму незвичайному фаху.

Діставши з кейса гнучку інтерактивну платівку свого досьє, я раптом відволікся від своїх роздумів. Відсунута на периферію в моїй свідомості думка про те, що я перебуваю в салоні космічного корабля, що вийшов у космос, знову заволоділа мною. Відкривши ілюмінатор дотиком сенсорної кнопки на панелі кейборда, біля лівої ручки крісла, я вп'явся очима у вікно.

Величезна півсфера рідної планети, охоплена блакитним світінням атмосфери на тлі чорної гуаші відкритого космосу, приголомшувала своєю величчю і невимовною красою! З-під сріблястої низки хмар із життєрадісним блиском визирали вени річок й розлиті плями озер. «Мабуть, Східний Сибір», — спалахнула думка і негайно згасла перед панорамою грандіозної картини поверхні Землі, що відкрилася очам. Над планетою ширяв одночасно засліплюючий та zarazом дивовижно чіткий образ нашого могутнього світила. Немає таких слів, щоб передати почуття, які охопили мене — суміш захоплення й страху! Творець, хто ти є?!..

Я в нестямі поїдав очима космічний пейзаж, втративши будь-яке відчуття часу, перебуваючи в стані, близькому до якогось релігійного екстазу, як десь далеко, за спиною, відчувся легкий поштовх викиду зріджених газів із сопла двигунів корабля, який і вивів мене з трансу. Отже, залишилися позаду півроку, проведених у Центрі, кілька років досліджень, а далеко внизу — будинок під Фрайбургом та улюблена робота, яка, зрештою, і привела мене на космодром «Куру» в Південній Америці.

Досьє, затиснуте в руці, зловило промінь сонця. Відбившись від гладкої поверхні графенового дисплея шаленим «зайчиком», відблиск засліпив й змусив мене перевести погляд на хитромудрий пристрій. Увімкнувши сенсорну клавіатуру, я вибрав банк документів. Інтерфейс розчинився в синіх барвах, що пестили око, та викинув діалогове вікно, пропонуючи обрати файл. Автоматично торкнувся ярлика автобіогра-

фії. І хоча документ мені був знайомий, наче своя власна кишеня, я пробігся очима по «рядкам свого життя». В пам'яті спалахнули картини минулого. Чомусь згадався морський прибій. Одеський пляж. Поприви солонуватого морського вітру, що змушували піняву хвилю знову й знову штурмувати хвилерізи, і, розбиваючись в бризки, пролитися прохолодним дощем на бетон. Я народився в Одесі. Так, це місто мого дитинства та студентської молодості. Місто, в якому я зустрів своє перше і поки єдине кохання. Нещасливе кохання. Але незабуте мною.

Свій перших подих я зробив 12 грудня 1988 року. Народився рано вранці, в шістнадцятий день сонячного шляху через сузір'я Змієносця. Тринадцятий знак зодіаку, як писали про те колись стародавні маги і астрологи, довгий час залишався таємним через свою містичну природу й марновірне ставлення людей до його порядкового номера. Згідно слов'янських міфів, уявлення про Змієносця були успадковані Аріями, попередниками сучасних європейських народів, від якоїсь загадкової і зниклої цивілізації. Цікавим є і той факт, що сузір'я Змієносця в східному езотеризмі представлено в образі Крішні. Згадалися зображення цього знака зодіаку на сторінках середньовічних монографій з астрології і окультної філософії, що подавали його в образі Змія з рисами Скорпіона або Змія з рисами Стрільця. І зараз мені важко не погодитися з тезою містиків різних епох про те, що людина, народжена під знаком Змієносця, — це заручник своєї долі, але водночас її життєвий шлях завжди дивовижний та неймовірний. Тому наразі мене мало дивують і обране мною ремесло, і предмет наукових пошуків, і космічна подорож з метою виконання загадкової місії, ґрунтовно профінансованої відразу кількома «гравцями» на політичній арені Євразії.

Під час навчання в університеті, я знайшов своє покликання у вивченні таємних сторінок історії тоталітарних держав минулого століття, а саме: сталінської імперії та гітлерівського «тисячолітнього» Рейху. У вивченні питань, на які офіційною наукою було накладено «та-

бу», та які вважалися псевдонауковими. Однак, незважаючи на це, під час вибору теми для магістерської роботи кафедра всесвітньої історії схвалила моє рішення присвятити своє дослідження окультній стороні діяльності Гліба Бокія — голови дев'ятого відділу ГУДБ НКВС СРСР³ у середині тридцятих. Але навіть не вибір теми магістерської визначив подальші напрями моїх досліджень. Спричинено то було підступно зрадженням коханням. Сентиментально? Може бути.

Із Настею я познайомився в університеті. І через рік «цивільного шлюбу» ми вже планували весілля. Але її мрія вдосконалити англійську мову, безпосередньо занурившись у мовне середовище в США, та моя сліпа віра в кохання поклали край нашим (принаймні, моїм) мріям. Вона пообіцяла повернутися через рік. Я повірив і відпустив. Адже ми кохали один одного, то як могло бути інакше?! Але вона не повернулася. «Америка того варта», — останні її слова, кинуті мені в режимі відеозв'язку по Скайпу. Півтора року не знаходив собі місця, все валилося з рук, похитнулося здоров'я, здавалося, що в підсвідомості не змовкав із нею діалог, який роз'їдав мене зсередини, доки в одну прекрасну часину однокурсниця не відвела мене до ворожки. І... Так, дотепер пам'ятаю слова бабки, що ще довго лунали в моєму розумі: «Голубе, а ти заворожений!».

Зустріч із Настею була доленосною не тільки для мене. Ми були призначені один одному. Але її дурість привела її до непробачного вчинку, який зламав її долю та вніс інші фарби в мою. Саме так. Потойбічне втручання змінює долі людей раз і назавжди. «Вона не влаштує своє життя. Взяла великий гріх на свою душу. А твою долю не зламати. Непроста вона. Своїм шляхом ти пройдеш все одно і будеш там, де повинен бути, але своє призначення знайдеш тепер не тут», — пові-

³ ГУДБ НКВС СРСР – Головне управління державної безпеки Народного комісаріату внутрішніх справ Радянського Союзу. НКВС – центральний орган державного управління СРСР по боротьбі зі злочинністю та підтриманню громадського порядку, забезпечення державної безпеки в 1934-1946 роках.

домила ворожка після того, як мене відчитала. Так і сталося. Знайшов своє призначення я вже в Німеччині.

Отримавши диплом магістра історії, я вступив до докторантури Рурського університету в Бохумі, на диво швидко відшукавши на просторах сайту DAAD⁴ професора з ФРН, якого не відлякала тематика реферату іноземця в межах запланованого дисертаційного дослідження. Спростування міфу про співпрацю Гестапо⁵ та НКВС СРСР і сьогодні прийдеться багатьом не до вподоби, зважаючи на той факт, що історія «коричневої» Німеччини певною мірою стала для німців одіозною.

Із німецькою в мене ще зі шкільної лави ніколи не було проблем. Іноді навіть ловив себе на думці, що легкість й дивовижна швидкість у вивченні цієї мови обумовлювалися тим, що я, скоріше, її не вчив, а згадував. Принаймні, раціонального пояснення цьому феномену в мене не було.

Отже, кинувши виклик академічному конформізму в Рурському університеті Бохума, я, на свій подив, блискуче захистив дисертацію, не позбавлену, в якомусь сенсі, епатажності. Після отримання докторського ступеню, я подав заяву для отримання права на постійне місце проживання в Німеччині, тож якийсь час я працював у Бохумі. Але незрозуміла для мене жага пізнання містичної спадщини цивілізацій давнини, разом із бажанням зануритися в ірраціональний світ окультних інститутів Рейху, захоплювали мене з кожним днем. Вони-то й привели мене до неіснуючого для широкого загалу Мюнхенського інституту парапсихології.

Я шукав відповіді. Відповіді на питання, які міг знайти за межами жорстких раціональних схем та закріплених стереотипів сучасної науки. На той час, коли почав працювати в Мюнхені, я опанував санскрит, середньовічну латинь, був добре обізнаний з давньосемітськими мова-

⁴ Німецька служба академічних обмінів.

⁵ Гестапо – таємна державна поліція у нацистській Німеччині в 1933-1945 роках. Організаційно входила до складу Міністерства внутрішніх справ Рейху.

ми і європейськими алхімічними алфавітами епохи Ренесансу. Численні години, проведені в бібліотеках за вивченням літературних творів середньовічних містиків, каббалістичного вчення у викладі Йегуди Ашлага⁶, ведичної літератури й різних посібників з окультної практики, кардинально та безповоротно змінили моє світосприйняття. Я перебував на порозі формування принципово іншого світогляду. Ні, не релігійно-містичного, як можна було б припустити. Все-таки я залишався вченим. Можливо, поняття інтегрального світогляду, з точки зору підходу Кена Уїлберга⁷, виявилось б більш доречним. Але досить ясної дефініції не пропоную, та й, власне, не ставив це поки що собі за мету.

Невирішеним для мене досі залишається питання, з якої причини мене тягнуло до Карлсруе — невеличкого міста в Німеччині в землі Баден-Вюртемберг, розташованого на околицях ріки Рейн, неподалік від кордону із Францією. Одного разу я приїхав туди. Походив тихим парком, що оточує Палац Карлсруе — мініатюрну копію Версальського палацу. Реальність розпливалася й втрачала відчутні риси, коли стан дежавю вперше застав мене зненацька в Ботанічному саду, відразу за парком. Розмірковуючи за чашкою ароматної кави, сидячи в кафе на Кайзерштрассе, я інтуїтивно почав знаходити якусь вислизаючу від мого розуму провідну нитку, кинуту мені з Тонких світів, у реальності буття яких я вже анітрохи не сумнівався. Але що ж я шукав у Карлсруе? Приїжджав я в це студентське містечко ще неодноразово...

Перебіг думок повернув мене до стін інституту парапсихології в Мюнхені. Факт існування міфічного інституту тримався під сімома замками німецькими спецслужбами, зокрема службою контррозвідки MAD. Варто було б відновити в пам'яті черговість подій, котрі зрештою

⁶ Каббаліст. Широко відомий світовій громадськості під ім'ям Бааль Сулам.

⁷ Кен Уїлберг – американський філософ, який сформулював інтегральну теорію свідомості і застосував інтегральний підхід, що об'єднав в собі дослідження в різних сферах, включаючи психологію, соціологію, філософію, містицизм, емпіричні науки і теорію систем.

і привели мене до роботи над секретним проектом із кодовою назвою «Новий Берлін».

У березні 2019 року я приїхав до Мюнхена на конференцію в університет імені Людвіга Максиміліана. Всі зимові місяці я провів у архівах, як федеральних, так і приватних, осмислюючи минуле замку Вевельсбург (за Генріха Гімmlера — рейхсфюрера СС, цей замок був перетворений на символічний центр «нової релігії» Рейху). Збирав пазли цікавлячих мене історичних фактів у єдину мозаїку. Працюючи з документальним матеріалом, мені пощастило відшукати в сімейному архіві родини Краузе згадку про місцезнаходження унікальних екземплярів із колекції езотеричної бібліотеки Вевельсбурга та його Інституту стародавньої історії. Тож головною метою мого виступу на конференції була не презентація результатів проведеної роботи — принципово нових мазків до картини історії окультного центру шефа СС⁸ мені внести не вдалося — а отримання схвалення, а отже й фінансування планованих пошуків.

Відомо, що 1934 року в тридцяти кілометрах від міста Екстернштайне, в Тевтобургському лісі, Генріх Гімmlер орендував за символічну ціну вищезгаданий замок. У стінах давнього Вевельсбурга він організував своєрідний культовий центр «раси панів», у надрах якого повинна була народитися нова арійська віра. Релігія, в основу якої лягли язичницькі міфи давніх германців, постулати «істинної» християнської теософії та окультні теорії XIX століття. Але для історика найбільшу цікавість викликали езотерична бібліотека, Інститут стародавньої історії, археологічний музей та «Скандинавська академія» охоронних загонів, що були розташовані в замку.

Безсумнівно, тема доповіді виявилася не просто актуальною — мій виступ тривав півтори години. Вийшли з тіні забуття, обтрушуючи з себе пил десятиліть, численні загадки Третього Рейху, що не давали

⁸ Охоронні загони — від нім. Schutzstaffel «охоронні загони», скор. СС. Воєнізовані формування Націонал-соціалістичної німецької робітничої партії за часів правління А. Гітлера.

спокою кільком поколінням істориків. Загадки незвичайної експедиції Третього Рейху в Тибет. Тайни секретної експедиції нацистів у французькі Піренеї з метою пошуку Святого Грааля — священної чаші, якою користувався Ісус Христос на Таємній вечері. Загадки дивних операцій добірних частин СС в Радянській Карелії та багато інших. Певна річ, не оминули й цікавий міф про нацистську «Базу 211». Висувалися цікаві гіпотези. Конференція починала набувати квазінаукового характеру, проте потрібно зауважити, для мене вона виявилася доленосною.

Чималий інтерес до результатів моєї роботи виявив доктор психологічних наук, професор Хартманн. Після конференції він був відрекомендований мені як голова відділу експериментальних досліджень німецького інституту наукової парапсихології. На той час про цей інститут мені не доводилося чути, але для мене було важливим, що установа була готова взятися за фінансування запропонованого мною проекту. Зацікавленість інституту в пошуку вивезених наприкінці війни рукописів мені була цілком зрозумілою. І специфіка досліджень, що проводила організація, в якомусь відношенні відповідала характеру моїх наукових інтересів останніх років. До того ж, спокусливими виявилися умови контракту, що вже тут приховувати.

Багато що було б можна згадати, але головні віхи мого життя, відображені в автобіографії, відразу потягнули думку до першого знайомства із проектом «Новий Берлін». Ніякого інституту наукової парапсихології не існувало. Професор Хартманн, згодом розкривши мені сірячинну правду⁹, камуфлював і справжні мотиви і свого «замовника», як і личило агенту таємних спецслужб. Відкрив він мені карти без зволікань, цілком ймовірно, що всі мої старанно побудовані конструкції дійсності, багаж історичних знань та системне мислення вченого обвалилися б в одну мить і, в останніх корчах вмираючого, зіщулились б у неживу грудку. І статут тут ні до чого. Щоправда, слід собі нагадати,

⁹ Сірячинна правда — ідіоматичний вираз, що означає просту і неприкрашену, але глибоку істину.

що ще кілька місяців пошуків вивезених до Аргентини рукописів (а саме туди направили мене результати роботи зимових місяців) не викликали жодних сумнівів щодо реальності існування наукового інституту, який фінансував експедицію. Лише після того, як струсивши книжковий пил, у моїх руках відкрився зацвілий фоліант¹⁰ (здогадно з колекції бібліотеки Вевельсбурга), вік якого визначити в польових умовах було важко, я зрозумів, що торкнувся не тільки енігми¹¹ історії людства, а й опинився віч-на-віч із бентежною дійсністю. Неприємний момент, пов'язаний із наданою мені майже негайно гіркою правдою обставин, згадувати не хочеться. Та й зараз у цьому немає потреби. Навіть побажавши в оту «ніч одкровень» залишитися в звичному мені світі простого людського буття, я б ніколи не пробачив себе за втрачені можливості розгадати ребус справжньої історії минулого століття та історії людства загалом. Мені потрібні були відповіді. Тож сидючи за столиком альтанки на ранчо в південноамериканських пампасах¹², pestaючи поглядом діамантовий розсип нічного неба, я занурювався у відкриті мені таємниці артефактів проекту «Новий Берлін». Міфічна база нацистів, із кодовою назвою «База 211», як виявилося, дійсно існувала наприкінці Другої світової. Я дізнався про результати комплексних розробок наявних даних секретного відділу уфологічних досліджень Інституту оборонних досліджень — ISL. Отримав деяке уявлення про шпигунські ігри англо-американського блоку та своєрідного німецько-російсько-китайського «союзу», але, звісна річ, лише в тому обсязі, в якому мені належало знати. Світ мені в ту ніч здавався сюрреалістичним...

Виявлений в приватній бібліотеці й викуплений після досить довгих переговорів рукопис, унікальність якого господар ранчо навіть і не усвідомлював, шокував, напевно, тільки мене. Витираючи краплі хо-

¹⁰ Товста книга великого формату (зазвичай старовинна).

¹¹ Енігма — щось незрозуміле; загадка.

¹² Південноамериканський степ.

лодного поту з чола, я із завмиранням серця перегортав пергамент, вчитуючись в давній манускрипт. Тексти на ведійському санскриті відчинили мені двері до «нового всесвіту», в якому місця моєму звичному «Я» вже не було. Двері «старого світу» зі скреготом зачинилися за спиною. І до Німеччини я вже повернувся іншим.

Сама історія придбання сеньйором Бессадесом фоліанта та інших книг виявилася прозаїчною, тож не варта ментальних зусиль аби відновити її у пам'яті. Варто лише зазначити, що загалом пошуки завершилися успіхом — рукописи, що мали особливу цінність й справжність яких не викликала жодних сумнівів, були доставлені до Мюнхенського інституту. В різних куточках Аргентини були виявлені рідкісні екземпляри Молодшої Едди, Старого Заповіту, збірок кельтських і давньогерманських язичницьких міфів, середньовічної окультної літератури невідомих раніше авторів, а також унікальні документи вищого партійного керівництва Третього Рейху.

У грудні 2020 року я розпочав роботу над секретним проектом «Новий Берлін». Тим часом економічна криза, яка загрожувала тривати ще кілька років, разом із численними терактами в ЄС та військовим конфліктом у Тихоокеанському регіоні, лягли на світ важкою печаткою. Долар та євро рік за роком починали знецінюватися, що, в свою чергу, неодмінно впливало на валютні курси Європи. ЄС починав повільно й впевнено кришитися. Депресія, яка охопила європейську частину Старого світу, відсувала в моїй свідомості прості життєві проблеми на задній план. Тому я з головою поринув у роботу та перестав існувати для соціуму, як і він для мене. Водночас, всупереч очікуванням експертів та не дивлячись на погіршення параметрів динаміки американської та європейської економік, Євразійський Союз набирав обертів, змінюючи геополітичну розстановку сил. Внаслідок цього, інтерес та весь фокус уваги до закулісного минулого Рейху поступово перемістився на Схід. На той час, коли я відсунув завісу таємниць «Аненер-

бе»¹³ і СС над антарктичним проектом, проблема загадок гітлерівської Німеччини остаточно випала з поля зору європейських дослідників.

Отже, виконуючи поставлені завдання, я полишив монотонне життя університетського вченого та цілком присвятив себе альтернативній історії. Зник у «королячій норі» світу секретних організацій. Зараз здається кумедним, але в перші місяці роботи в інституті в Мюнхені я часто з гумором ототожнював себе з героєм пригодницьких фільмів Стівена Спілберга — Індіаною Джонс. Щоправда, на відміну від доктора Джонса, я працював на якесь таємне агентство на кшталт «Люди в чорному» (яке, цілком ймовірно, існує). Але так і вийшло. По-своєму «людьми в чорному», життя й діяльність яких була невидимою для широкого загалу, виявилися наукові співробітники Мюнхенського інституту парапсихології, в тому числі і я — Владислав Олександрович Гаєвський. До речі, й на сьогодні серії фільмів за участю Харісона Форда про відважного американського археолога — доктора Джонса — залишаються улюбленими.

Апорії¹⁴ дослідження, яке тривало понад три з гаком роки, привели мене до архівів Європи та США, лабораторій секретних наукових інститутів та неодноразово кидали на крижаний континент. Не обійшлося й без інтриг із боку американських спецслужб. Двічі доводилося братися за зброю, рятуючи своє життя. Але, наблизившись до таємниць «Бази 211», ще там, на ранчо в південноамериканському степу, я вже був готовий до такого перебігу подій. Після заглиблення в задокументовану історію антарктичної бази нацистів, розповіді про технології, що випередили свій час, прибульців та експерименти німців в галузі генетики, вже не викликали колишнього скепсису. Але головне, вперше опинившись у підземеллях «Нового Берліна» серед криг Антарк-

¹³ «Аненербе» (нім. Ahnenerbe — «Спадщина предків») — перша і єдина в новітній історії державна організація, що займалася окультизмом. Створена у Третьому Рейху в 1935 році.

¹⁴ Апорія (з грец. ἀπορία, труднощі) — важка або нерозв'язна проблема, пов'язана з виникненням протиріччя, з наявністю аргументів проти загальноприйнятої думки.

тики, я зрозумів, що працював над чимось більшим, ніж просто компонуванням пазлів історичного матеріалу в єдину картину минулого. Вже знайомий мені ефект дежавю, що супроводжував кожную мою прогулянку до холодних лабіринтів, лякав та одночасно підказував, що відповіді на всі мої запитання лежали саме там — під товщею багатівікового льоду.

Знову згадався Карлсруе...

Помітний поштовх гальмівних двигунів корабля повернув мене до реальності — до затишного пасажирського відсіку «Гермеса». Хвилиною потому ввімкнувся відеозв'язок із кабіною екіпажу, остаточно розвіявши полуду спогадів, що оточили мій розум.

— Наближаємося до стикувального модуля станції, — повідомив пілот. — Починай збиратися. В шлюзі повітря не буде. І вимкни магніти на черевиках. У стикувальному коридорі політаємо. На лівому рукаві чорна кнопка...

— Знаю, — перебив я чорноокого. — Скільки часу до стикування?

— П'ять хвилин. Кінець зв'язку.

— Кінець зв'язку.

Закривши автобіографію, я зі здивуванням для себе виявив, що ніколи раніше не зачаровувався такою приголомшливою та не до кінця зрозумілою властивістю людської пам'яті — переносити в минуле. Відроджуючи пережиті почуття, давно забуті голоси і оживляючи картини історії. Відомий афоризм британського фантаста XX століття Герберта Уеллса, що здавався раніше таким очевидним: «Машина часу є в кожного з нас: та, що переносить в минуле — спогади; та, що забирає в майбутнє — мрії», наразі наповнився для мене глибоким змістом. Втім, сенсом тепер наповнювалося все в моєму житті. Езотеричним та ірраціональним. Крок за кроком, на моєму наперед визначеному шляху та в особливій долі Змієносця. Тринадцятий знак зодіаку... Я посміхнувся. Але ж колись, у далекому шістнадцятому столітті, під цим зна-

ком народився Мішель де Нострдам, більш відомий як Нострадамус — астролог, лікар і алхімік, відомий своїми пророцтвами, що дивували свого часу світ. Тринадцятий знак. Прихований і багатовимірний. Який має вихід до інших світів. І якщо зупинитися на останньому, то я гадаю, що це й було тією космічною домінантою, яка визначила все від «альфи до омеги»¹⁵ в моєму житті. В тому числі й екстрасенсорні здібності, що виявив у собі під час кабінетної роботи в Мюнхенському інституті парапсихології.

Я знову подивився в ілюмінатор. Космоліт повільно наближався до якихось конструкцій секретної МКС-2, яка здавалася на такій відстані неймовірно гігантською. Разом із панорамою чаші земної кулі, що закривала більшу частину видимого космосу, побачене посилювало відчуття крихтності «Гермеса». Світіння атмосфери, яка переливалася блакиттю в променях рідної зірки, обриси суходолу та густі пластівці хмар і зараз невимовно приголомшували. Якими ж незначними, дріб'язковими й навіть смішними тепер здавалися щоденні турботи і проблеми людей, які живуть там, далеко внизу, на Землі. Вся реальність сучасного мені життя, весь людський світогляд і цінності, що скопилися лише до рівня постійно зростаючого споживання, представлялися тепер такими нікчемними й безглуздими. Секретні спецслужби, конфронтації, криза, війна... Навіщо?

Сяючий образ Сонця на тлі чорного полотна космосу заворожував, засліплював, проте приковував до себе погляд. Звідкись із глибин моєї підсвідомості, либонь, із найдавніших пластів пам'яті моєї душі, випурихнула думка, що так і прагнула зірватися з губ: «Ну, здрастуй, Ра!».

¹⁵ Фразеологізм «від альфи до омеги» означає «все повністю», «від початку до кінця».

ГЛАВА II

Історія — це вигадка, з якою всі згодні.

Перефразований Вольтер

12.07.2025. Геостационарна орбіта Землі. Секретна Міжнародна космічна станція «МКС-2 "Горизонт"».

Просторий кабінет генерал-майора BND¹⁶ Бішофа, який захистив нещодавно докторську дисертацію з історії «Штазі»¹⁷, був занурений в легку напівтемряву і наповнений ароматом смаженої кави. Портал широкого ілюмінатора, що відкрився мені праворуч, випускав погляд у безодню холодного космосу, засіяну іскрами далеких зірок і плямами жовтуватої імли туманностей. Чаруюче й одночасно лякаюче видовище бездонної прірви ніяк не поєднувалося із запахом кімнати житлового відсіку орбітальної станції. Я мимоволі замилувався побаченою картиною.

— Я навіть і зараз не можу відірвати очей від цієї... незбагненої розуму нескінченності, коли відчиняю вікно, — раптово порушив тишу кабінету негучний голос із хрипотою.

Я обернувся. В кріслі з високою спинкою, в правому кутку, за столом, сидів генерал-майор, прихований сутінками кабінету, через що я відразу його не побачив.

— До такого не звикнеш. Хоча пішов вже четвертий місяць, як я на МКС... Добрий день, пане докторе. Прошу, сідайте, — офіцер простягнув мені руку, вказуючи на крісло біля столу.

¹⁶ Bundesnachrichtendienst (BND) – Федеральна розвідувальна служба Німеччини.

¹⁷ Штазі (нім. Stasi) – неофіційна скорочена назва Міністерства державної безпеки НДР. Таємна поліція, контррозвідувальний і розвідувальний (з 1952 року) державний орган Німецької Демократичної Республіки.

Металеві порт'єри ілюмінатора безшумно зачинилися. Ввімкнулося світло, відкриваючи мені широке обличчя агента з так званим римським носом та холодними сірими очами. Військовий виміряв мене вивчаючим поглядом з-під густих брів, в яких вже блищала сивина.

— Генерал-майор Ріхард Бішоф, — назвався він. — Приємно з вами особисто познайомитися, пане Владиславе. Каву будете?

— Дякую вам. Не відмовлюсь.

— Як вам «Горизонт»? — поцікавився штабіст, посуваючи тим часом мені чашку циліндричної форми. Краплі пахучого напою, що вислизнули з чашки, підстрибували вище звичного, розлітаючись врізнобіч через меншу, ніж на Землі, силу тяжіння, яка забезпечувалася на станції гравітатором.

— Вражає, — зізнався я. — Давно станція на орбіті?

Бішоф посміхнувся та із задоволенням виглядом відкинувся на спинку крісла.

— Давно, пане докторе. Давно. — Подивившись на мене з неприхованою цікавістю, він додав: — Проектувати «Горизонт» почали ще в дві тисячі дванадцятому. Проте це лише один із багатьох міжнародних проектів Європейського космічного агентства. Він анітрохи не дивує.

— А які дивують? — Я ковтнув каву, насолоджуючись теплом напою, що повільно наповнювало груди.

Офіцер із ледь помітною усмішкою, що торкнулася куточків його губ, продовжував сканувати моє обличчя. Я також вивчав очима агента. Рідке каштанове волосся з рясною сивиною на скронях, холодний відблиск сірих очей, глибока ямка на гладко виголеному підборідді, масивна коротка шия — все це видавало в Бішофі непохит-

ну силу волі, аналітичний склад розуму та безсумнівний стаж на керівних посадах. На перший погляд йому вже перейшло за п'ятдесят.

— Пане Владиславе, прошу звертайтеся до мене на ім'я, — нарешті почав штабіст. — Пропоную перейти на «ти». Так простіше. До того ж я знаю, як заведено звертатися до колеги в слов'янських країнах. Дозволите?

Я, погоджуючись, кивнув. Покрутивши в руках чашку (миттю відзначив для себе відсутність обручки) офіцер продовжив:

— Я добре обізнаний з результатами твоєї роботи та читав твоє дос'є. Можна, звісно, поговорити про те та інше, але я звик, працюючи з людиною, відразу переходити до справи. Відповідаючи на твоє запитання, — Бішоф кашлянув, добираючи слова, — хочу відразу звернути твою увагу на те, що я не маю повноважень відповідати на все, що тебе цікавить. І не потрібно ображатися, правила гри ти не гірше за мене знаєш. Але... — Очі генерал-майора звузилися: — Цю справу нам вирішувати разом. Тому дещо ти все-таки повинен знати.

Я відсунув каву, зручніше влаштувавшись у кріслі.

— Ти давно вже працюєш над проектом, — казав військовий, — тому не мені тобі розповідати, що реальний світ улаштований інакше, ніж здається простій людині. Які космічні проекти тебе можуть здивувати? Та, напевно, нема таких. Якби ти вперше прийшов до інституту в Мюнхені, тоді б я ходив навкруги, вигадуючи як тобі все це розповісти. Але ти вже бувалий.

Бішоф пожував губами, задумливо дивлячись на мене. Було видно, що агент подумки зважувався розповісти мені те, про що, можливо, знати мені й не треба було. Раптом, нахилившись вперед та схрестивши руки на столі, офіцер пильно подивився мені в очі.

— Ти віриш в янголів, Владе?

Ось такого питання я ніяк не очікував. Трохи сторопівши, я хитнув головою:

— Вірю. Знаю і вірю в багатомірність Всесвіту.

Сірі сталеві очі мене уважно вивчали. Хвилину помовчавши, Бішоф протягнув:

— Отже, тобі давно відомо про плани фюрера і нацистської еліти в кінці сорокових щодо Антарктиди.

Питання про янголів одразу випало з голови. Холодний голос генерал-майора став майже крижаним, проте не втратив своєї незмінної чемності:

— Не буду повторювати і так тобі відоме, Владиславе. До речі, завдяки саме твоїм дослідженням ми суттєво просунулися у вивченні «Бази 211» та, зокрема, її дванадцятої зони. Але без передісторії, невідомої тобі, не обійтися. А стосується вона не Антарктиди. І навіть не рідної нам Землі. Стосується вона — нашого природного супутника. Який, потрібно визнати, за наявними в нас даними, більш схожий на штучний об'єкт.

Очі офіцера спалахнули блакитними вогниками. Відкинувшись на спинку крісла, заспокоївшись у голосі, він продовжив:

— По суті питання, все почалося навіть не з «Бази». Вона довгий час була лише плутаним клубком артефактів, пояснення яким не було, доки не прийшов до інституту — ти. Антарктида була своєрідним ключем або, може... — військовий потер скроню, — дороговказом, скажімо так. Почалося все зі скандальних фотографій зворотньої сторони Місяця, зроблених американським зондом Кассіопея. Принаймні, це те, що відомо мені. У пресі тоді здійнявся галас — ти про це повинен пам'ятати. Фото просочилися до інтернету, проте не-

забаром про них швидко забули, із зрозумілих нам причин¹⁸. Підклав дров до багаття Родован Томовічі¹⁹, який стверджував, що нацисти на Місяці перебувають вже з кінця сорок п'ятого. Сьогодні широко відома програма Ганса Каммлера, метою якої було захоплення контролю над орбітальним простором. І Слава Богу, що планам Гітлера не судилося здійснитися! — Бішоф відпив кави. — Потім фотографії Річарда Хоутленда, колишнього співробітника НАСА, що потрапили до інету²⁰, змусили наші спецслужби серйозно поставитися до вивчення цього питання. В Росії в архівах КДБ дещо знайшлося, та в бібліотеці Хьюстонського відділу НАСА теж було чим поживитися. Спорудження під куполом у кратері Ріттер, в районі посадки «Аполлона 11», котрий було обрано не випадково, незабаром прибрали до рук Штати. Вся інформація засекречена. Що знайшли там американці — невідомо. Сьогодні цей купол із бортів навколomisячних зондів і місяцеходу можна побачити. Там якийсь напівзруйнований комплекс. Але Штати вперто не бажають йти на контакт. Рік тому навіть довелося постріляти в наших американських колег баріонами²¹, коли моя група розвідників висадилася неподалік від кратера.

— Постріляти?.. На Місяці? — від здивування мої очі ледь не полізли на чоло.

— Посадка «Аполлона 11», — говорив генерал-майор, пропустивши повз вуха мою здивовану репліку, — замаскована під науководослідну, можна вважати, була не першою. Певніше кажучи, першою вдалою. Як і в Радянському Союзі політ Юрія Гагаріна був не

¹⁸ Йдеться про сфальсифіковані фотографії місячного кратера Шредінгера, нібито зроблених зондом Кассіопея. На знімках на дні кратера видно штучні споруди у формі свастики.

¹⁹ Румунський вчений.

²⁰ Йдеться про скандальні фотографії «Аполлона 10» і «Аполлона 16», на яких нібито видно місячне «місто» з прозорим куполом.

²¹ Баріон — надважка частинка, майже в чотири рази важча за масою, ніж протон.

першим. Та й власне, СРСР, судячи з усього, не був піонером в освоєнні орбітального простору в двадцятому столітті. Є всі підстави вважати, що гітлерівці вивели людину в космос вже в сорок третьому. А в шістдесят четвертому стартував спільний радянсько-американський проект висадки астронавтів на Марс, який, на жаль, закінчився з історичних причин трагічно. В цілому. Якщо не заглиблюватись в деталі, — штабіст похитав головою. — Може пам'ятаєш шокуєче зізнання відставного морпіха в дві тисячі чотирнадцятому в інтерв'ю для британської газети «Дейлі Мірор?»²². Щоправда, треба гадати, він свідомо вказав недостовірну дату старту. Його тоді всі сприймали за божевільного. А «Служба захисту Землі»²³, між іншим, давно існує та реалізувала цілий ряд космічних проєктів.

— Ви сказали Марс? — я не вірив своїм вухам.

Бішоф второпив очі на мене. Клацнувши язиком та трохи повагавшись із відповіддю, він констатував:

— Світ, у якому живуть люди на Землі, — це світ хибних уявлень та навмисно спотворених знань. — Він трохи схилив голову набік: — А мені здалося, що ти був готовий.

Я, напевно, виглядав збентеженим. Але мій мозок, дійсно, зіткнувшись із наданими мені відомостями, насилу сприймав інформацію, вміщаючи її в межі моїх знань й картини мого світу.

Я знизав плечима:

— Не просто ось так одразу прийняти почуте та миттю укласти в голову. Вам, пане генерал-майоре, мабуть, свого часу теж було важко усвідомити хибність нашої історії.

²² Йдеться про інтерв'ю відставного американського морпіха, який представився капітаном Кеєм, і який, нібито, служив 17 років на Марсі. Джерело інформації: <http://www.runyweb.com/articles/leisure/interesting-things/retired-us-marine-claims-he-spent-17-years-on-mars-protecting-five-human-colonies-from-martians.html>

²³ Секретна міжнародна організація «Earth Defense Force».

— Так, ти маєш рацію, — трохи замислившись, погодився офіцер.

Помовчавши хвилину, Бішоф розвернувся в кріслі й нахилився до одного з ящиків у столі.

— І все ж таки, Владе, давай на «ти». Домовилися? — Генерал-майор витягнув тонку пластину напівпрозорого планшету.

— Домовилися, — відповів я.

Увімкнувши сенсорну панель кнопок, штабіст швидко знайшов потрібний документ.

— Знання, що відкрилися тобі в давньоіндійській книзі, котра була куплена в сеньйора Бессадеса в Південній Америці, допомогли нам зрозуміти призначення кам'яних артефактів дванадцятої зони. Я читав свого часу твій звіт. Це, дійсно, двері між базами в Антарктиді і на Місяці в кратері Шредінгера. Іншими словами — це телепорт. Ось яким чином Рейх з'явився на зворотньому боці Місяця. Хоча тобі, як історику, має бути відомо про військові розробки гітлерівців наприкінці війни, які цілком дозволяли їм досягти Місяця звичним нам шляхом. Так ось. Звідки взявся цей портал і чому саме там, з'ясувати, як ти знаєш, поки не вдалося. Але дещо ми знайшли. — Агент ткнув пальцем в планшет. Розкривши якісь фотографії, показав їх мені. — На що схоже?

Я взяв у руки протягнутий мені десятидюймовий Web-блокнот і глянув на світлини. На перший погляд — нічого незвичайного. Очікував чогось дивовижнішого. З екрану комп'ютера на мене дивився звичайнісінький напівпрозорий, з металевим відблиском, дванадцятигранний аналог кубика Рубіка, що розмістився, судячи з усього, в умовах невагомості в центрі якоїсь кімнати.

— Схоже, додекаедр? — трохи розгубившись, припустив я.

— Саме так.

Я підняв очі на офіцера, очікуючи побачити іронічну посмішку або щось схоже, але жодного натяку на глум в очах Бішофа я не побачив.

— Кладу свою голову, що розумію твоє здивування, Владе, — поспішив запевнити в серйозності наданих знімків військовий. — Центр довго не міг розібратися що до чого, а головне — з якого матеріалу зроблені ці багатогранники...

— Стоп! Їх декілька? — перервав я.

Погляд Бішофа раптом зробився якимсь особливо пронизливим:

— Тобі щось про них відомо?

На мить перед очима попливли сірі кола та майнули незнайомі образи, одного разу побачені мною в стані забуття, коли я вперше спустився в холодні лабіринти підземної антарктичної бази. Так само швидко, як і з'явилася, мана розсіялася.

— Колись я бачив такі, — невпевнено пробурмотів я. — Привиділися в стані дежавю, або що це тоді було, коли я вперше опинився поруч із дванадцятою зоною в «Новому Берліні».

Офіцер поїдав мене оцінюючим поглядом. Знову пожувавши губами, він взяв з моїх рук планшет і продовжив:

— Їх декілька. Всі були знайдені в одному з павільйонів нацистської бази на Місяці, яку назвали «Шварц Зонне»²⁴. Зберігають стабільний стан лише в умовах невагомості. Під впливом сил земної гравітації миттєво розпадаються на молекулярному рівні. Тому доставити їх в цілості на Землю не можливо. Окрім того, вони не бажають перебувати разом. Певніше... — штабіст, на мить замислившись, почухав брову. — Вся наша апаратура перестає нормально працювати, коли вони разом. Через що об'єкти намагаємося тримати подалі

²⁴ Schwarze Sonne (нім. «Чорне сонце») — фантастична секретна база Третього Рейху на зворотному боці Місяця.

один від одного. Але найцікавіше почалося після того, коли кілька екземплярів були переправлені на «Горизонт», і наші фахівці спробували їх просканувати. Виявилося, що вони непрозорі для більшості відомих нам хвиль, але головне, при безпосередньому контакті з людиною починають випускати якесь випромінювання. Багатогранники буквально наливаються світлом.

Офіцер почав схвильовано викладати умовиводи, як власні, так і фахівців, які працюють із знайденими об'єктами, про природу й загадкові властивості місячних кубиків. Оповідання агента тривало понад півгодини, але надана інформація виявилася настільки захоплюючою, що відчуття часу ніби загубилося десь на околицях мого розуму. Я дізнався про результати експериментів, проведених на орбітальній станції, які зродили більше питань, ніж відповідей. Згадав двома словами Бішоф й гостросюжетну історію виявлення багатогранників на нацистській базі в кратері Шредінгер.

Закінчивши оповідь, генерал-майор стомлено протер очі рукою, потім допив свою каву.

— Загалом, з'ясувалося, що багатогранники являють собою якусь вкрай заплутану топологічну²⁵ фігуру. Рентгенівські промені, що потрапляють до них під певним кутом, дробляться на безліч і в межах додекаедру виписують немислимі траєкторії.

— А при контакті з людиною що відбувається? — запитав я.

— У присутності людини думкафон²⁶ шалено починає реагувати та записувати нескінченний потік різних комбінацій з одиниць і нулів. І...

Зупинившись на цьому неприємно багатозначному «і», Бішоф дістав з невидимого мені ящика столу сіру хустку й витер чоло. Образ впевненого в собі респектабельного офіцера танув перед очима.

²⁵ Топологія – розділ математики, що вивчає в узагальненому вигляді явище безперервності.

²⁶ Фантастичний пристрій, що записує людські думки у вигляді математичних символів.

Цієї секунди я зрозумів, що це обірване «і» якимось чином стосується мене, тож внутрішньо напружився. Обмірковуючи свої наступні слова, генерал-майор похитав головою і зітхнув:

— Інакше сказати не вийде, Владе. Два наших хлопця зараз перебувають у стані коми. Але ти не поспішай робити висновки. Слабкими своєю біополярною силою вони виявилися для цих «кубиків Рубіка». Нам потрібна така людина як ти! — додав він після секундної паузи.

Я підняв праву брову:

— Звідки така впевненість, Ріхарде?

— Я добре ознайомився з твоїм досьє та вже давно стежу за тобою, — ухильно, але багатозначно відповів Бішоф. — Тільки-но ти привіз той стародавній манускрипт та почав працювати в інституті, ми зрозуміли, що саме ти приведеш нас до розгадки таємниць «Бази». А потім... — агент опустив погляд на свою чашку, покрутивши її в руках. — А потім твої здібності до екстрасенсорики підштовхнули нас до ідеї виховати тебе, скажімо, як спецагента та підготувати до роботи на «Горизонті». Ти вже вибачай, — генерал-майор кашлянув, піднімаючи погляд, — але ми, як і ти, виконували свою роботу, кожен у межах своїх повноважень. І не поспішай це називати «використанням в темну». Ні. Проект секретний. Професор Хартманн ще там, в пампасах, тобі розповів, в які небезпечні ігри наші служби грають. Та й ти... Як би це сказати... — Бішоф іронічно гмикнув. — Встиг у Штатах пограти в шахи з агентами ЦРУ.

— А хто це, власне, «ми»? — запитав я.

Штабіст почухав щоку.

— Ну, тут жодних таємниць для тебе. Як тобі вже відомо, я очолюю Відділ космічної розвідки БНД. Саме моя служба, разом із німецьким військово-космічним Центром, курирує цей проект. Інсти-

тут в Мюнхені, в якому ти провів три роки, працює власне на цей Центр.

— Так, мені це відомо, — кивнув я.

— А загалом, в грі задіяно багато фігур. З нашого боку — це частково університет в Бохумі, адже не просто так зацікавилися твоєю докторською, — Бішоф багатозначно підморгнув. — З російської — Центр еніології і наукової парапсихології. З китайської — ГРУ Генштабу НВАК. Наші колеги, будемо так говорити. Але «Піднебесна» — союзник непростий. Грає в свої темні ігри.

Я замислився. Чомусь раптом захотілося палити. Давно кинута звичка ожила в пам'яті забутий присмак тютюну й відчуття наповненості легенів сигаретним димом. Кілька хвилин я сидів мовчки, обмірковуючи почуте. Бішоф також мовчки вивчав моє обличчя. Нарешті, сухо та безбарвно посміхнувшись, він запитав:

— Перейдемо ближче до справи, чи тобі ще потрібен час?

Я подивився на офіцера. В незворушному погляді сірих очей, як мені здалося, спалахнув легкий вогник роздратування.

— Ближче до справи, — відповів я. — Можна попросити ще кави?

Бішоф посміхнувся:

— Авжеж. Міцнішу?

Я кивнув.

— Ти маєш рацію, так краще думається. Кава шикарна — вищий ґатунок. Привіз з Уганди, — генерал-майор встав з-за столу та попрямував до стіни ліворуч від мене. Натиснувши невидиму кнопку, відчинив барний відсік.

Поки Бішоф був зайнятий приготуванням напою бадьорості, я, залишившись наодинці зі своїми думками, аналізував отриману інформацію, намагаючись пов'язати її воєдино з уже наявною. База

нацистів на Місяці... Спільний радянсько-американський проект шістдесят четвертого... Багатогранники, безсумнівно, позаземного походження... Відомості про невідому раніше сторону проекту, звичайно ж, вражали своєю неймовірністю, шокувавши вщент розносили звичні уявлення та, що найголовніше, відволікали від передчасних запитань. Я це добре розумів. Та інтуїтивно відчував, що в зовнішньо стрункій картині розповіді агента все ж таки чогось не вистачало.

— Отже, Владе, — почав офіцер, сівши в своє крісло й простягнувши мені чашку, — я вже здогадуюсь, якими будуть першими твої запитання. Ти людина розумна, але зачекай із ними.

Я промовчав. Відчувши легкий озноб від дивного занепокоєння, я обхопив гарячу ємність, насолоджуючись теплом, що розповзалося в моїх пальцях.

— Факти залишаються фактами. Питань багато, а відповідей мало. Зупинимося поки на найголовнішому. А саме — на твоїй роботі на станції. — Штабіст гучно сьорбнув кави. — За якимось фатальним збігом обставин ти першим зрозумів значення знайдених дванадцятигранників, ще не знаючи навіть про їхнє існування на «Шварц Зонне», саме в той час, тільки-но ми їх знайшли.

У мене округлилися очі:

— Що?

Бішоф тихо розсміявся.

— Так, Владе. Коли тебе допустили до підземель антарктичного бункера, ти вже був на прослуховуванні, і за тобою велося стеження. Нами ж, не хвилюйся. Але позаяк ти людина замкнута, до цього моменту нічого цікавого не відбувалося. — Засяявши неприємною посмішкою, він продовжив: — У свою першу ніч у «Новому Берліні» ти марив. І як раз в цей час там, на зворотньому боці Місяця, наші хло-

пці натрапили на ці «кубики-рубики». Так ось. Вимовивши під час марення фразу «Світло пам'яті людської сховане в дванадцяти межах», ти нам підказав, чим можуть бути ці знахідки. Бодай, правильніше буде, підказав, що застосувати до них. Ем-м, — Бішоф, відкинувшись у кріслі, затарабанив вказівним пальцем по столу, — як би... Звісно ж, ось така твоя своєрідна підказка не відразу була пов'язана з об'єктом. Взагалі, потрібно віддати належне нашим фахівцям, адже цифрового матеріалу було отримано чимало, але от лихо! Розшифровувати запис думкафону — справа трудомістка та тривала. Ти, звичайно ж, розумієш, про що я?

— Я, звичайно ж, не зовсім розумію, про що ти, — чемно відпарирував я.

Бішоф невдоволено гмикнув.

— Думкафон — технічна новинка, що записує людські думки у вигляді математичних символів...

Офіцер почав розтлумачувати технічні характеристики пристрою з таких азів, що я швидко втратив інтерес до його розповіді. Чимало мені було відомим. Думкафони не перебували у вільному продажу та, в основному, використовувалися в судових справах та криміналістиці.

— ...людська думка — це свого роду електромагнітний імпульс, який можна записати, але розшифрування, як я вже сказав, вимагає силу-силенну часу. А багатогранників на об'єкті було знайдено багато, через що й вирішили залучити до цієї роботи саме тебе. Ти мене слухаєш?

— Не можу сказати, що твої аргументи мене переконали, — підняв я очі на генерал-майора.

В очах мого співрозмовника запалилося щось обурене. Відсьорбнувши кави, штабіст поклав лікті на стіл, а потім виразно промовив:

— Владе, я не знаю, який зв'язок існує між тобою і багатогранниками, але тобі потрібно буде попрацювати з ними. — Вп'явшись мені в очі, він повторив: — Потрібно. Розумієш?

— Розумію, Ріхарде, — я скривився в нещирій посмішці.

Чашка кави все ще приємно гріла руки.

— Так що з тими хлопцями, котрі взялися попрацювати з вашою знахідкою?

Зрозумівши мою іронію, військовий поспішив відповісти:

— Центр готував тебе до цієї роботи, Владе. Ну, от не знаю чому. Але я впевнений, що в тебе вийде. Ти ж не якийсь там морський піхотинець. І потім, ти ж якимось дивним для мене чином пов'язаний з декаедрами!

Я пильно подивися в очі офіцерові. Бішоф не витримав, тож знову відкинувся на спинку крісла.

— Ріхарде, а що я ще казав у маренні? Ви ж, як я розумію, все записали. Чи не так?

— Та... — відмахнувся штабіст. — Ніс якусь нісенітницю. Нічого такого. Згадував Карлсруе хіба що. Ну... — агент відвів погляд убік. — Ти пробач мені. Якщо тобі цікаво. Анастасію свою згадував.

Серце здригнулося. До горла підкотився комок. Бажання покурити повернулося з подвоєною силою. «Хід з Настею» був в цьому діалозі однозначно невірним.

— Схоже, немає нічого в моєму житті, що не було б відомо в Центрі, — припустив я. — Не можу сказати, що мені це приємно.

— По-людськи розумію тебе, Владе. Але давай все-таки повернемося до справи.

Шморгнувши носом, Бішоф втупився в мене. Погляд сірих очей офіцера став ураз якимось розсіяним та втомленим. Навіть на мить здалося, що в ньому читалося бланкування.

— Було б непогано, якби ти завтра розпочав працювати з одним із об'єктів, — хрипота в його голосі оголилася. — Якщо сказати просто, то посидіти якийсь час в кріслі в компанії з цією штукаю і думкафоном. Інструкції тобі будуть надані сьогодні ж. Що скажеш?

— А що я можу сказати? Адже ж треба, — округлив я очі, протягнувши фразу з неприхованим сарказмом, знизуючи голос до шепоту.

Обвівши мене холодним поглядом, офіцер раптом зареготав:

— А ти — цікава людина! Однозначно мені подобаєшся.

Добродушно-лукаво посміхнувшись, Бішоф, ніби ненароком, опустив руки під стіл та схрестив свої масивні пальці в себе на животі. І хоча він намагався, щоб рух його рук залишився для мене непоміченим, в поле мого периферійного зору потрапив дивний факт: офіцер стулив великі пальці таким чином, що положення його рук сформувало замкнуте коло мудри²⁷ «Черепаха»! Схоже, генерал-майор був добре обізнаний з ритуальною практикою тантризму, і зараз відчував втому. Або, можливо, дала про себе знати дисфункціональність серцево-судинної, якщо замкнув основи всіх ручних меридіанів, запобігаючи витоку своєї енергії. «Або чимось наляканий! — зловив я себе на думці. — Або кимось?»

— Пропоную зробити ось так, — нахилився вперед офіцер. — Ти наразі відпочинь після перельоту, відвідай столовий відсік, та обміркуй ті відомості, які ти сьогодні отримав, хоча це лише маленька частка того, що ти маєш знати. Робота з нелегких. Але ось саме зараз її обговорювати, Владе, — Бішоф примружив ліве око, — гадаю, ти поки що не готовий. А я о шостій вечора скину тобі кілька файлів, із якими рекомендую ознайомитися. Ну й, звісна річ, інструкції для роботи з дванадцятигранниками. Гаразд?

²⁷ Мудра – в йозі і ритуальній практиці тантризму – символічне, ритуальне розташування кистей рук, ритуальна мова жестів. Мудри застосовуються в якості магічних прийомів, які допомагають адепту зберегти енергію й уберегтися від потенційного зла.

Я поставив напівпорожню чашку на стіл й, повагавшись із відпо-
віддю, кивнув.

— Ну й чудово, — почав закінчувати розмову штабіст. — Мені пот-
рібен буде твій звіт завтра о шостій вечора. Іди відпочивай. До речі, в
їдальні сьогодні є м'ясний рулет та відмінний коньяк. І... Якщо виник-
нуть питання, то відклади їх до завтра. Домовилися?

— Так, — відповів я, піднімаючись зі свого крісла.

Прямуючи до виходу з кабінету генерал-майора, я зупинився біля
дверей і, обернувшись, запитав:

— А ви, пане? Чи вірите в янголів?

Обличчя Бішофа прийняло дивний вираз. Піднявшись, із шумом
відсунувши крісло, він вступився в мене якимось зосередженим та од-
ночасно позбавленим емоцій незрячим поглядом.

— У своєму першому польоті Гагарін їх бачив, — відсторонено
пробурмотів він. — А вчора їх бачив я!

ГЛАВА III

*13.07.2025. Секретна Міжнародна космічна
станція «Горизонт».*

«Електричний стілець, хіба що неметалевий», — такою була пер-
ша думка, яка відвідала мене, коли я подивився на крісло з кріплення-
ми на рейках. Спланерувавши в умовах невагомості в дверний отвір, я
опинився в наглядовому відсіку лабораторії № 3. Я подивився навко-
ло. Поруч із чорним кріслом — невелика комутаційна консоль із коро-
бкою думкафону компанії «Neuralink», кілька відеокамер та монітор
внутрішнього відеозв'язку — ось і все технічне оснащення приміщення,

залитого яскравим галогеновим світлом. На невеликій висоті від підлоги перед стільцем у повітрі висів додекаедр, розміром за велике яблуко. Позаземний об'єкт притягував до себе погляд. Напівпрозорий, з якимось матово-сріблястим відблиском, він здавався живим й начебто причаївся. Виникло дивне відчуття, що якщо я наважуся зробити ще один рух убік таємничого тіла, порушивши його спокій, з дванадцяти граней вирветься щось — якийсь світловий промінь, полум'я або ще Бог казна-що, й прошиє мене наскрізь, спопеливши тіло. Але нічого не відбувалося. Я ширяв, чекав і додекаедр.

Нарешті, м'яко відштовхнувшись рукою від стіни, я спланерував до крісла, не випускаючи з поля зору багатогранник. Невагомість для запланованої роботи була дуже недоречною — відчувалася певна ватність у вухах та якесь легке відчуття розпухання голови. Влаштувавшись у кріслі, я застібнув кріплення і ще раз глянув на дванадцятигранник, який тепер здавався нереальним. Страхи не було. Колишнього здивування теж. Геометричне тіло безтурботно спочивало в просторі на відстані витягнутої руки. Що ж ти таке? Звідки ти?.. Одночасно з цими думками засвітився екран монітора.

— Ну що, Владе? Розпочнемо? — схвильований голос Бішофа та втомлені почервонілі очі вказувати на те, що генерал-майор провів безсонну ніч. — Роби все за інструкцією. Та... Не хвилюйся, зламати його не вдасться.

— Звісна річ. Все за інструкцією, — байдуже відповів я.

— Ну... — штабіст вже знайоме пожував губами. — Удачі, Владе!

Я не відповів. Наліпивши на скроні присоски датчиків, я ввімкнув думкафон. Перша ж моя думка відобразилася на дисплеї рядком цифр. Простягнувши вперед праву руку, що здавалася через невагомість дивовижно легкою, я торкнувся дванадцятигранника. Додекаедр зайнявся матовим, теплим й пестливим для ока фіолетовим світлом. У якусь мить навіть здалося, що він став випромінювати тепло. Обережно під-

штовхнувши його пальцями до себе, я прийняв тіло в свої долоні, які забарвилися таким же чарівним фіолетовим кольором. Дивно, але дванадцятигранник був абсолютно невідчутним! Проте він слухняно крутився в руках, наче сама звичайнісінька земна річ! Помилувавшись казковою красою світіння й покрутивши додекаедр у руках, трохи повагавшись, я натиснув на одну із граней...

* * * * *

Стомлено пульсуючі фосфоресцентні вогні чаклунського зеленого кольору нарешті зависли в блідому небі над найближчими скелястими відрогами, то з'являючись, то зникаючи в жмутах хмар. Полярне сонце котилося зліва, над самим гребенем хребта, тьмяно освітлюючи крізь завісу снігову рівнину, фарбуючи її в червонуватий колір. Загальна картина снігової пустелі й таємничих вогнів у холодному небі була лякаючою, але водночас вона приголомшувала та привертала до себе погляд. Вивчення вогнів через бінокль не приносило бажаної визначеності. Брудно-сірі хмари, що ледь помітно спускалися на чорні гребені хребта, заважали їх ретельно розглянути. А тут ще почало сніжити та знявся студений вітер.

Опустивши бінокль, оберштурмфюрер СС Франц Штейгер поглянув на молодого бійця, що сидів позаду на санях із упряжкою собак. Хлопець із тим же знайомим внутрішнім напруженням вдивлявся в таємничі вогні, що мерехтіли за полудою хмар. На лівому рукаві есесмана красувався шеврон із символікою дванадцятої танкової дивізії СС «Гітлерюгенд». Хлопцеві ледве стукнуло сімнадцять. І яким лихим вітром його принесло на цей замерзлий та забутий Богом континент? Оберштурмфюрер посміхнувся своїм думкам. Ще в сороковому, за наказом вищого партійного керівництва Третього Рейху, до Нової Швабії були таємно направлені кілька десятків інженерів, будівельників та

інших фахівців різних професій для будівництва «Нового Берліна» — підземного міста із заводами з переробки корисних копалин, лабораторіями для біогенетичних експериментів, інфраструктурою, здатною забезпечити життєдіяльність значної маси людей. До Антарктиди було доставлено гірничопрохідницьке обладнання, рейкові дороги, вагонетки та інша техніка для спорудження тунелів. І вже в квітні минулого року на крижаний материк були переправлені тисячі в'язнів концтаборів, придатних до важкої фізичної праці. А в листопаді того ж сорок другого база вже зустрічала кращих вчених, льотчиків, обслуговуючий персонал, а також молодих хлопців із гітлерюгенд, покликаних стати генофондом «чистої раси»²⁸. Чиста раса... Іронічна посмішка спотворила обвітрене морозами обличчя оберштурмфюрера. На думку Генріха Гімmlера та Рудольфа Гесса, чисту арійську расу можна виховати в умовах ізольованих колоній, розташованих в північних й навіть полярних районах. Ось який вітер приніс цього блакитноокого, з ще не зга-слою в погляді юнацькою наївністю, життєрадісного хлопця до цієї мертвої холодної пустелі.

Тим часом погода погіршувалася. Північний вітер притягнув важкі снігові хмари й вкрив ними хребет, над яким світилися двома трикутниками зеленуваті вогні. В спостерігачів же почав наполегливіше кидати жмені сухих сніжинок. Тьмяне полярне сонце майже розчинилося в густих хмарах, залишаючи розвідників сам на сам із холодними сутінками, що згущалися в долині перед віччю²⁹.

— Ну що там зі зв'язком? Вдалося встановити? — запитав офіцер молодого есесівця, котрого звали Мартіном, тим часом натягуючи на обличчя маску. Холодний лютневий вітер неприємно вколов щоки. Температура знижувалася, й потрібно було поспіхом приймати рішення.

²⁸ Джерело інформації: <http://www.base211.ru/?mn=def&mns=la63gnp6cyji>

²⁹ Значення виразу: перед очима, на очах.

Нічні сутінки пізнього літа швидко розтікалися по сніжній рівнині, розчиняючи в своїх обіймах понурий антарктичний пейзаж. І лише далекі трансцендентні трикутники пульсуючого світла розбавляли синю акварель присмерку.

Портативна УКХ-радіостанція «Фрідріх» знову відповіла переривчастим кашлем при чергових спробах рядового встановити зв'язок із базою, що залишилася далеко позаду.

— Вітер схопився, пане оберштурмфюрере, — зауважив збентежений втратою зв'язку та видом чаклунських вогнів в небі есесман. — І собаки нервують.

Мартін ввімкнув ліхтар. Полярні пси, породи аляскинський маламут, справді, пригнувши хвости, стривожено совалися в упряжці.

— Вимкни поки що світло. — Офіцер вдивлявся в сутінки, розглядаючи скелі. — До бази при сприятливій погоді близько години. Немає сенсу марнувати сили собак, щоб дійти до найближчого лазу в бункер. Тим паче, майже запала ніч. Сховаємося до ранку біля тих пагорбів та спробуємо ще раз зв'язатися з базою. Зимовий намет в санях. І пайок є в нас на два дні.

Вічний сніг лежав в цих місцях тонким шаром і накопичився за метрами тільки навколо природних перешкод. Військові ввімкнули ліхтарі — світло ніби додало нічним фарбам густини, одночасно вирвавши з темряви блиск очей собак. Направивши промені ліхтарів в бік кам'яної стіни, розвідники швидко заковзали в санях у напрямку скелястих пагорбів, розкиданих неподалік.

Дивні пульсуючі вогні зависли двома зеленими трикутниками в затягнутому хмарами нічному небі й здавалися посланцями потойбічного світу — настільки картина, що відкрилася очам двох есесівців, була фантастичною. Мозок відмовлявся знаходити пояснення побаченому. Розклавши намет в швидко знайденій улоговині серед скель, що ховала місце ночівлі від вітру й снігу, оберштурмфюрер залишив есес-

мана наодинці з радіостанцією, а сам, надійно сховавшись від вітру, влаштувався біля скелі й направив бінокль в бік таємничого світіння.

Зрадницькі сутінки, хмари і танцюючий сніг, звичайно ж, не дозволили хоч трохи що-небудь розглянути. Ясно було одне — застигли ліхтарі в небі, що сформували два правильних трикутника, були позаземного походження. Або Совети розробили принципово нові літальні апарати, що, звісно ж, було малоімовірним, враховуючи ситуацію, що склалася на Східному фронті — програшну для Сталінської імперії (якщо вірити останнім повідомленням «пропагандистської машини Геббельса»). Та й що робити радянській розвідці на шостому континенті, зважаючи на те, що реалізація проектів «Нова Швабія» та «Новий Берлін» мали найвищий рівень секретності? До того ж, німецький підводний флот був єдиновладним господарем Атлантики. Стоп! Звідки в оберштурмфюрера — офіцера середнього керівного складу — може бути така впевненість? Але, в будь-якому випадку, ті зелені вогні над хребтом не могли належати апаратам ані Іванів, ані Томмі, ані навіть Янкі.

Тим часом над затонулими в сутінках відрогами хребта щось відбувалося. Позаземні світила забилися в шаленій пульсації яскравого світла. Вкриті снігом вершини гір негайно прикрасилися світло-зеленими плямами. Близько трьох хвилин тривало це феєричне дійство, аж раптом, небо над хребтом прорізав сліпучий стовп світла, прямуючи кудись усередину відрогів. Із затримкою в кілька секунд почувся приглушений вібруючий низькочастотний гул. Виливаючи струменястий фонтан світла в єдиний потік, трикутники трохи наблизилися один до одного, і...

І вистава закінчилася так само миттєво, як і розпочалася. Темрява ночі кинулася на свої колишні позиції з подвоєними силами (принаймні, так здалося оберштурмфюреру після побаченої фантасмагорії) та поглинула рівнину, наче міфічний Манегарм, що прагне проковтнути

Місяць³⁰. Світні трикутники в одну мить злетіли в далеку височінь й зникли в темряві нічного неба. На цьому світлове шоу, що приголомшило своєю ірреальністю, закінчилося. Щільні лаштунки пітьми зачинилися.

Минуло ще кілька хвилин, перш ніж офіцер зміг прийти до тями. Повернувшись поглядом та думкою до реальності холодного буття антарктичної ночі, він спробував збагнути побачене, але марно. Відвернувшись від порожнечі рівнини, що ожила від вітру, Штейгер натрапив на свого юного товариша по службі, ледь не збивши його з ніг у важкій темряві. Мартін ввімкнув ліхтар.

— Пане оберштурмфюрере. Що це було? — обличчя рядового було перекошене від жаху. — Ви бачили? Що це було?

— Без паніки, солдате.

Штейгер обвів поглядом не на жарт переляканого хлопця: прискорене дихання, очі, що майже викотилися з орбіт, «бігаючий» промінь ліхтаря в тремтячих руках.

— Мартіне... Я не знаю, що це було, — командир устало шкода юнака, — але це точно не земне і... Воно пішло. Ти ж сам бачив. Іди до намету. Зимно тут. Завтра доповімо в Центр.

Офіцер взяв «тремтячий ліхтар» та попрямував до улоговини, що ховала намет від вітру і снігу. Доповімо в Центр? Доповімо про що? Як описати командуванню Базиса «Новий Берлін» побачену картину? Спалах демонічного світла й вогні в небі?..

Купа безладних думок, наче стривожена згряя птахів, що розлетілися навсібіч, заважала адекватно сприймати ситуацію та тверезо оцінювати наслідки завтрашнього рапорту, які неминуче настануть. Зафіксована в пам'яті, немов на фотоплівці, фантасмагорична картина бентежила та одночасно розчиняла двері для забобонного страху, що не-

³⁰ У скандинавській міфології, згідно з переказами про Рагнарека (кінець світу), рух сонця і місяця на небосхилі пояснюється тим, що за небесними світилами женуться два жахливих вовка; той, що переслідує Сонце, зветься Сколл, а той, що жадає проковтнути Місяць — Манегарм.

гайно вирвався з глибин підсвідомості. Дійсність, за яку судомно чіплявся офіцер, починала танути й невблаганно розчинятися у воскреслих у пам'яті язичницьких міфах і переказах, які так полюбляло вище керівництво Третього Рейху.

Пропасний потік думок порушив голос Мартіна, який наступив у темряві на собак (Штейгер вже й забув про хлопця).

— Ти як? Мартіне? Усе гаразд? — оберштурмфюрер спрямував промінь ліхтаря на есесмана — юнак дивився порожнім поглядом в темряву. — Гей, хлопче! Я тебе запитую!

— Так, пане оберштурмфюрере. Здається так. Але...

— Що «але»? — Штейгер відчув слабкі нотки роздратування. — Солдате, опануй себе! Зв'язок із базою вдалося встановити?

— Ні, пане оберштурмфюрере. Зв'язку немає... Ми досить далеко відійшли від бази. І ці хмари...

— Прив'яжи собак чимдалі від намету. Там, в глибині, серед каменів, та лізь у свій спальний мішок. Наказ зрозумів?

— Jawohl³¹!

Штейгер супроводив метушню есесмана променем ліхтаря, поки хлопець не прив'язав собак у вказаному місці. Затягнувши обидва спальні мішки до намету, він ще раз ізглянув оком безодню рівнини. Погляд потонув у присмерку. Жодних вогнів. Жодних спалахів. Забравшись до намету, офіцер підсів до радіостанції. Очікуваний хрипкий кашель і тріск трохи засмутили, але, з іншого боку, Штейгеру не хотілося зараз нічого пояснювати командуванню, добираючи потрібні слова, яких у нього не було, хоча службовий обов'язок вимагав оперативно повідомляти про всі підозрілі явища. Зараз йому хотілося просто забути в обіймах Морфея, що йому дуже швидко вдалося. Втома, емоційна збудженість, втрата контролю над реальністю навалилися всією своєю вагою і змусили оберштурмфюрера провалитися у небуття.

³¹ Jawohl (нім.) – так точно / слухаюсь.

Гусениці середнього танка Panzer III загрузли в снігу, який був чомусь швидше схожим на м'ятий папір, ніж на свіжий сніг. Та й на дотик він був, як аркуші рапорту з польової теки, котрі щойно випали і розлетілися в різні боки. Але Штейгер не надав цьому ваги, позаяк всі його думки були зайняті цим самим рапортом керівництву. До речі, а про що власне він рапортував? Штейгер ніяк не міг згадати. Піднявши голову та глянувши в ультрамаринову неосяжну височінь, він здивувався приголомшливій глибині літнього неба. Так глибоко. І тепло. Чому він раніше ніколи не звертав уваги на дивну красу неба над головою? А он, десь у блакиті, ширяє велика біла чайка... Із якимись дивними мерехтливими трикутниками на грудях...

— Франце. Для чого ти тут? — несподівано запитав дитячий дівочий голос.

Штейгер опустив голову і...

Нікого не побачив перед собою, кому б могло належати питання та цей дитячий голос. Обернувшись, він побачив маленьку дівчинку з букетиком польових квітів — дівчинка захоплено перебирала квіти в своїх біленьких ручках, схилившись над букетом.

— Для чого ти тут? Франце? — Її погляд виявився не по її літах важким і серйозним. — Франце? — голос раптово спотворився й затріщав, наче радіоприймач, який налаштовують на потрібну хвилю.

Розплющивши очі, офіцер ривком підвівся на лікті, намагаючись зрозуміти, що відбувається, а головне — де він зараз знаходиться. Очі поступово звикали до темряви, з якої стали проступати силуети речей, покладених в наметі, проте перед очима все ще була дівчинка з букетом та... це бездонне чисте небо! Оце так сон!.. Штейгер, не розстібаючи спальник, прийняв сидяче положення та потягнувся рукою в бік сплячого Мартіна. Рука натрапила на розстебнутий і порожній спаль-

ний мішок. Мартіна в наметі не було! Стиснувши пухову ковдру мішка, офіцер свердлив поглядом темряву. До горла підкотився ком. І хоча ще вагомих причин для занепокоєння не було (хлопець міг просто вийти до вітру), він вирішив, що з нього на сьогодні досить. Піддавшись суміші почуттів із роздратування, злості й страху, він розлючено смикнув собачкою «блискавки», розстібаючи спальник й бажаючи видати рядовому доброго прочухана, аж знагла хрокнув радіопередавач.

— Франце, для чого ти тут? — «Фрідріх» видавив зі свого динаміка голос зі сну, спотворений радіозавадами.

Оберштурмфюрер, ціпеніючи, поволі повернув голову до радіопередавача. Серце шалено калатало в грудях. Задзвеніло у вухах. Гнітючий страх плеснув невидимою хвилею й холодним спазмом вмить здавив груди. Голос із динаміка не міг бути слуховою галюцинацією: «Фрідріх» шипів, залишаючись у робочому режимі. На сон все це кошмарне марення теж не було схоже: Штейгер виразно відчував запах газового пальника та холодне повітря в наметі, що огортало обличчя.

— Франц?! — «Фрідріх» знущався.

Ледве утримуючи розум від кроку до нестями, офіцер СС рвучко натягнув хутрянні рукавиці та яри, накинув капюшон й вискочив з намету. Морозне повітря бризнуло пилом сніжинок, що швидко остудило розпалену свідомість офіцера. Холод літньої антарктичної ночі пощипував обличчя, протверезував та впорядковував думки. Небо трохи очистилося, проглядались іскри зірок. Подивившись навколо, Штейгер не відразу помітив у сутінках відсутність собак та свіжий слід хутряних чобіт рядового, що забирав погляд із улоговини. З якої причини відчепилися собаки, що хлопцеві довелося піти за ними? Страх, що змушував ціпеніти, знову нагадав про себе. Та що ж тут, в біса, коїться!? Думки знову набули панічного характеру, розлітаючись врзнобіч. Кинувшись бігти з улоговини по сліду товариша, Штейгер вискочив,

огиначаючи розкидані засніжені маси каменів, на рівнину і... Зупинившись наче вкопаний, второпив очі на Щось.

Воно випромінювало м'яке, мерехтливе зелене світло й висіло в кількох метрах над землею. Визначити розміри завислого в повітрі Щось офіцер не мав змоги через світло, яке засліплювало після перебування в темряві та не дозволяло розглянути щось ще за межами джерела сяйва. Але, судячи з розмірів сяячого поля, Щось було величезним. Відступивши на кілька кроків назад до улоговини, що далось зі значним зусиллям через раптову ватність ніг, Штейгер нарешті побачив Мартіна. Юнак стояв обличчям до стіни світла всього лише в кількох кроках від навислої над ним маси. Задерши голову догори й впустивши нижню щелепу, він був схожий на майстерно вирізьблену в камені статую, якій скульптор, пустуючи, надав не зовсім природну позу. Перед очима попливли кола. Несвідомо офіцер потягнув обидві руки до обличчя, щоб протерти очі. Маревний сон або ось так божеволіють? Віднявши руки від очей і знову глянувши на сяюче Щось, він із запізненням в кілька секунд зрозумів, що Мартіна вже не було на колишньому місці. Його не було ніде. Просто зник, без єдиного шуму, не залишивши й натяку на будь-які сліди свого недавнього перебування в цьому дивному місці. Ні демонстративного хлопку! Ні феєрверку! Ні інших фокусів! Міраж, що миттю випарувався! Зробивши невпевнений крок назад, Штейгер позадкував, насилу долаючи ватність власних ніг. «Швидше! Швидше!» — крутилося у нього в голові. Але з кожним кроком назад, до рятівної улоговини, ноги наливалися слабкістю. Сховатися в намет! Нічого цього не бачити! Прокинутися від кошмарного сну! Бігти, не оглядаючись, куди-небудь, аби подалі від цього жахливого видіння!

«Франце. Для чого ти тут?» — в голові чітко пролунав голос дівчинки зі сну.

Штейгер впав на коліна в сніг, який, всупереч всім очікуванням, не був холодним. «Паперовий сніг зі сну», — промайнуло в нього в голові. Опустившись руками в ефемерну снігову масу, що вкривала мерзлу землю, оберштурмфюрер насилу підняв голову, фокусуючи зір. Перед ним стояла дівчинка з букетом польових квітів.

«Франце. Для чого ти тут? — Жодний мускул на обличчі дівчинки не ворухнувся. — Тобі це не потрібно, Франце».

Але Штейгер вже не почув її. Офіцер СС, впавши обличчям в нематеріальний сніг, знепритомнів.

ГЛАВА IV

*13.07.2025. Секретна Міжнародна космічна
станція «Горизонт».*

Хто я? Я часто задавав собі таке питання. Але саме зараз, в цій глухій темряві, воно стало для мене тим біблійним каменем спотикання, який або я переступлю, увірувавши, або до кінця своїх днів буду об нього спотикатися, так і не увійшовши до храму. Холод антарктичної ночі повільно відступав. Звідкись здалеку, з порожнечі безпам'ятства, поверталось відчуття свого тіла і наповнення його теплими життєвими потоками. В свою чергу, і оточуюча мене темрява переставала бути беззвучною. Поруч хтось ритмічно, дзвінко гикав.

Я розплющив очі. Сліпучий потік сонячних променів безцеремонно й наполегливо кинувся в мою свідомість, розплавляючи останні шматки льоду в моєму тілі. Приголомшений яскравим світлом, та не впоравшись із якоюсь кам'яною вагою в очах, я знову опустив повіки, які заплющилися з дивним клацанням. Зібравши себе в єдине ціле та

остаточно скинувши із себе кайдани оніміння, я з новим зусиллям розплющив очі. І... зовнішній світ миттю увійшов у мене.

— Ну, ось і добре, пане докторе. Ви впоралися! — почув я незнайомий голос. — Як ви себе відчуваєте?

Я підняв голову. Праворуч матеріалізувалися два медики в білих халатах. Зліва ритмічно відбивав удари звуковий датчик мозкових імпульсів — ці дзвінки сигнали і здалися мені в стані забуття гикавкою, що наповнювала останні хвилини мого напівсну.

— Нормально, — відказав автоматично. — Що зі мною сталося?

— Втрата свідомості.

Один із лікарів, високого зросту, нахилився над панеллю датчиків зліва біля крісла, поклавши на «язик» дисководу золотистий диск. Натиснувши щось на панелі кейборда, він уважно подивився на мене.

— Дайте відповідь на це запитання, будь ласка. — Другий білий халат підніс до очей планшет із простим логічним завданням. У промові лікаря чувся верхньонімецький акцент.

— Перетворення неповне, — відповів я. — Демократична країна не схвалює тероризм.

— Ну що ж. Ми раді за вас, що все обійшлося, — поплескав мене по плечу перший медик. — Поки що не поспішайте вставати.

— Скільки часу я був непритомний?

— Дванадцять хвилин, — із німецькою точністю відповів другий.

Присівши в кріслі (яке спочатку мені здалося стоматологічним), я спитав другого лікаря:

— Я в медичному корпусі, так?

— Саме так, — посміхнувся рудоволосий.

— Що саме сталося там, в залі, під час сеансу?

— Втрата свідомості, ми вже сказали вам.

— І це все?

— Все. Дванадцять хвилин непритомного стану. Три с половиною хвилини ви пролежали з відкритими очима. Зіниці були розширені. Активність мозку знижена. Ви це хотіли знати?

Я поворушив пальцями ніг. Безглуздість подальших розпитувань була очевидною.

— Мабуть. Як вас звуть? Вибачте пане, що не одразу спитав.

— Доктор Альберт Даміц. А це мій колега — невропатолог, доктор Вацлав Хорак, — німець схилив голову в бік свого високого співробітника середнього віку. Можна було дійти висновку, виходячи з названого імені, що невропатолог за походженням — чех.

— Я не помилюся, якщо наважуся припустити, що ви з Баварії? Ви маєте південно-німецький акцент.

— Саме так, — знову широко посміхнувся медик. — А тепер прошу мені вибачити. Повинен вас залишити.

Скляний портал виходу з палати безшумно відчинився, і огрядна фігура доктора Даміца так само безшумно вийшла.

Я заплющив очі. В сутінках зачинених повік знову «намалювався» сумовитий антарктичний пейзаж, пропалений студеним вітром, що кидав в мої плутані думки пригорщі колючих сніжинок. Чим ці дивні видіння могли бути? Куди перенеслася моя свідомість? Чи, може, астральне тіло? Чим же був за своєю суттю додекаедр? Машиною часу? Або чимось більшим? Адже побачені мною образи були такими реальними!

— А ти не жартом налякав нас, Владиславе! — раптом я почув над собою знайомий з хрипотою голос.

Не розплющуючи очей, зрозумівши, що до палати увійшов генерал-майор, я байдуже спитав:

— Чим саме я вас так налякав, Ріхарде? Ви вперше проводите цей експеримент?

Бішоф промовчав. Його стисненість відчувалася шкірою. Підсунувши стільця, офіцер підсів до мене. Зніяковіло кашлянувши, Бішоф, нарешті, видавив із себе:

— Владе, не вперше, але...

Я подивився йому в очі:

— Що «але»?

— Такого випадку в нашій практиці ще не було, — відповів замість генерал-майора невропатолог.

Скосивши в здивуванні погляд у бік лікаря, я поцікавився:

— А як зазвичай було у вашій практиці?

Переглянувшись із офіцером, медик, із властивою фахівцям свого ремесла безпристрасністю, повідомив:

— Після того, як ви активували об'єкт, ви одразу ж відключилися. Знепритомніли. Активність мозку практично звелася до нуля. Думкафон не зробив жодного запису після активації об'єкта.

— Із морськими піхотинцями було все інакше, — вставив Бішоф.

Вацлав Хорак кивнув:

— Дійсно. Ваш випадок на сьогоднішній день — винятковий. І, можна казати, становить науковий інтерес, пане Владиславе.

— Науковий інтерес? — Я розреготався.

Можливо, мій несподіваний сміх був недоречним й викликав подив, але ситуація, в яку я потрапив, здавалася мені такою безглуздою, що стриматися я не зміг.

— Науковий інтерес? — знову промовив я крізь напади сміху. — Під яким номером я у вас піддослідний об'єкт?

Мої «колеги» розгублено дивилися на мене.

— Владе, ти все неправильно зрозумів, — генерал-майор похитав головою. — Я з великою повагою до тебе ставлюся як до вченого, як до спецагента і як до особистості. Зрозумій мене правильно. Іде міжблокова прихована війна. І за що саме, ти навіть не уявляєш. Навіть я до

кінця не все розумію! Тому... — Бішоф важко зітхнув, розводячи руками: — Шкода, що ще одна спроба провалилася. А я ж був впевнений, що ти — саме та людина, яка впорається! Ми тебе готували... Але, в будь-якому випадку, я радий, що з тобою все гаразд, — додав він після секундної паузи.

Генерал-майор був щирий, я це відчував підсвідомо, хоча його скупі емоції погано читалися. Безсумнівно, багато що для мене було невідомим, але закрита й вичікувальна позиція Центру та всіх суб'єктів, котрі його представляли, породжувала недовіру та, як мінімум, сумнів у доцільності подальшої співпраці. Безвихідність мого становища придбала відчутні риси. Які б наслідки мала моя відмова? Я у своїх думках посміхнувся. Не потрібно бути віщуном і розкладати карти Таро, щоб зрозуміти, що потягне за собою моя відмова, після стількох років роботи над секретними матеріалами, а вже тим більше, після перебування на секретній орбітальній станції. Але потрібно було визнати — я прекрасно розумів, ще там, у південноамериканському степу, в які ігри мені належить грати, прийнявши рішення працювати над проектом «Новий Берлін». Втім, навіть якщо гіпотетично припустити, що я зможу повернутися до Німеччини до свого звичного життя університетського вченого, — чи зможу я змиритися з тим фактом, що торкнувшись таємниць гітлерівського Рейху, я втратив можливість розгадати ребус справжньої історії минулого століття? Ні! І без варіантів. Дух вченого та жага пізнання в мені були сильніше навіть інстинкту самозбереження! Рубікон був пройдений³². «Довести справу до кінця!» — таким було моє життєве кредо. Тому стоїчно прийнявши дійсність і своєрідний виклик обставин, я подумки аналізував свій майбутній «хід конем» у складній партії цієї підступної гри.

Рішуче глянувши в очі офіцеру, я посміхнувся:

— Провалилася?

³² Значення фразеологізму: рішучий, безповоротний крок, який змінює докорінно все подальше життя людини.

Піднявши праву брову, я загадково посміхнувся. Бішоф мовчки дивився на мене, бігаючи поглядом між моїми очима. За якимсь часом він констатував:

— Ти відразу знепритомнів. Думкафон нічого не записав.

Оглянувши з цікавістю палату та ледь помітно кивнувши в бік апаратури, що стояла поруч, я тихо промовив:

— Мабуть, так.

Полковник продовжував сканувати моє обличчя.

— Хотілося б трохи розслабитися за чашкою кави. — Я загадково підморгнув офіцерові.

Зрозумівши мій натяк, Бішоф випростався на стільці й посміхнувся:

— Розумію тебе, Владе. Можу тобі запропонувати добру каву. Ти як? В змозі дістатися до мого житлового відсіку?

— Так, — просто відповів я.

— Отже, Владе. Розповідай. Що сталося? — почав генерал-майор, коли я сів у шкіряне крісло у вже знайомому мені кабінеті, наповненому ароматом смаженої кави. Бішоф тим часом посунув мені таку бажану зараз циліндричну ємність.

Я озирнувся й кинув погляд у портал відкритого ілюмінатора.

— Зачини, мабуть, вікно. Відволікає. Спиною відчуваю цю безодню.

Військовий натиснув невидиму кнопку на сенсорній площині пульта, вмонтованого в стіл, й ілюмінатор безшумно зачинився. Сфокусувавши всю свою увагу на мені, Бішоф демонстративно повільно відпив кави. Я мовчав, добираючи потрібні слова і збираючи докупи думки. Не поспішав із запитаннями й офіцер.

— Складно все висловити та й в мене немає відповідних слів, але можу запевнити в тому, що спроба не провалилася, незважаючи на те, що думкафон не записав жодної моєї думки, — таким я зробив пролог, після довгих роздумів. — Я десь був. Розумію, в це важко повірити.

Перед очима знову спалахнуло чаклунське зелене світло в застиглій тиші снігової пустелі. Майже негайно з'явився образ босої маленької дівчинки з букетом польових квітів. Видіння, що впало в пам'ятку³³, виділялося яскравою плямою в побаченій сюрреалістичній картині, тож думка обережно полинула до дівчинки. Але торкнувшись її сріблястого кучерявого волосся, вона в жаху відскочила, забившись в кути моєї свідомості.

— Продовжуй, Владе, — спокійний голос офіцера повернув мене до реальності.

Бішоф все з тією ж артистичною повільністю поглинав напій. «Навряд чи він зараз відчуває смак», — спіймав я себе на думці. Гублячись поглядом у кавовій глибині, я покрутив у руках чашку і продовжив:

— Начебто я бачив все зі сторони, але водночас був єдиним цілим із ним. Відчував. Чув його думки. Бачив його очима, але при цьому, я, наче глядач у залі, дивився нібито з боку. Був «я» і був «він»... — не впоравшись з охопившими мене дивними емоціями, я приречено зітхнув і, спершись на підлокітник, опустив голову в розкриту долоню, закривши очі рукою.

— Хто — він, Владе? — тихо, з перестанками, запитав генерал-майор.

Знову важко зітхнувши, я пошепки видавив із себе:

— Оберштурмфюрер СС Франц Штейгер.

Мені було не до сміху, але зараз, у цій анекдотичній ситуації, я відчував себе повним ідіотом.

³³ Значення сталого виразу: виразно запам'ятатися.

— Не знаю, як я це зрозумів. І... — кожне слово мені давалося вже насилу, — за всіма ознаками, я був у Новій Швабії... Лютий сорок третього року... — Гамірно ковтнув, важко протискуючи слину крізь горло. — Здається, в декількох кілометрах на південний схід від засекреченої військової науково-дослідної «Бази 211» «Новий Берлін», — підняв я очі на офіцера.

Бішоф здивовано пастив мене очима.

— Ти... — штабіст запнувся. — Ти впевнений?

Я відвів погляд убік, замислившись. Над столом нависла напружена тиша. З повільно падаючими крупницями часу в пісочному годиннику, який чомусь з'явився в моїй уяві, починало зароджуватися тяжке почуття, що ще трохи, і над столом спалахне білий зигзаг блискавки та загуркоче оглушливий грім.

— Владе, я тобі вірю, — тихий голос агента несподівано розрізав тишу та набув якісь дивні нотки. — І знаєш чому?

Повільно повернувши голову до офіцера, я зі сумнівом запитав:

— Чому?

Бішоф пожував губами. Скосивши погляд кудись під стіл, й з тими ж незрозумілими для мене інтонаціями в голосі він повільно промовив:

— Ті незначні дані, які вдалося отримати під час роботи з морськими піхотинцями, частково вже розшифровані. Вся інформація, зрозуміло, засекречена. Але, загалом і в цілому, вона стосується діяльності окремих осіб — вчених, офіцерів Рейху — на шостому континенті, саме в сорок третьому-сорок четвертому.

— Ти мені про це вчора не сказав, тому що гадав, що я ще не готовий, — резонно зауважив я.

— Так, Владе. І не тільки з цієї причини.

— Цю справу нам вирішувати разом, — процитував я офіцеру його ж слова.

Бішоф, піднявши на мене очі, розмірковуючи про своє, кивнув:

— Я розумію тебе. Твоя правда, але зрозумій мене правильно.

— Ні, Ріхарде! Я хочу знати. Я повинен знати, з чим я маю справу і з якою метою працюю! Проект став частиною мого життя. Ні. Не просто частиною. Більше! Ти ж хочеш, щоб я доклав до цього максимум своїх зусиль і оптимально виконав покладене на мене завдання, чи не так?

Офіцер, важко зітхнув і, встромивши розсіяний погляд у свою чашку, на деякий час зосередився на своїх думках. Я терпляче чекав. Минуло, мабуть, не більше двох хвилин, як, нарешті, знову подивившись на мене, штабіст відсунув чашку й почав свою розповідь.

Багато чого з почутого мені, звичайно ж, вже було відомим. У шістдесят першому минулого століття в Землі Королеви Мод (яка у нацистів отримала назву Нової Швабії), серед криг Антарктиди, радянські розвідники виявили підземні споруди гітлерівців, із численними лабораторіями, шахтами підземної вузькоколійки, стартовими колодязями для легендарних балістичних ракет, боксами для підводного флоту і навіть цілими житловими кварталами. Особливу увагу привернула до себе мережа тунелів з окремою гілкою залізниці та автономним електропостачанням, що отримала в нацистів кодову назву «Зона 12», як про те свідчили розшифровані невдовзі знайдені німецькі документи. Виявлені знахідки надовго шокували всю хрущовську правлячу еліту, що сиділа на самій вершині «радянського Олімпу». Перший секретар ЦК КПРС, і одночасно — голова Ради Міністрів СРСР, Микита Сергійович Хрущов, у тому ж році передає секретне розпорядження до Комітету державної безпеки, який на той час вже очолив генерал-полковник Володимир Юхимович Семичастний, про проведення таємної операції, замаскованої під науково-дослідну.

У перші дні «розпечатування» залів і коридорів радянські спецслужби зіткнулися з лютим опором декількох дивних істот, яких ті ж

служби назвали «сніговими людьми». Як з'ясувалося згодом, істоти виявилися продуктом нацистської генної інженерії. В підвалах та напі-взруйнованих боксах були виявлені десятки унікальних зразків військово-технічних розробок німецьких конструкторів, а також повний радіокерований зенітно-ракетний комплекс. Вдосконалені моделі балістичних ракет дальньої дії типу «Фау-2» також поповнили колекцію радянських знахідок.

Найбільший інтерес у росіян викликав глибокий павільйон, обплутаний ліанами багатожильних кабелів і лабіринтами підземних коридорів, надійно схований від непроханих гостей за важкими сталевими брамами майже півметрової товщини. У цьому-то павільйоні й був знайдений дивовижний, на перший погляд, мегалітичний³⁴ ансамбль, подібний до всесвітньо відомого Стоунхенджу, і відомий мені під умовною назвою «портал», якому довгий час не було жодного пояснення. Отже, з шістдесят першого року КДБ, підключивши німецьких фахівців вже із соціалістичної Німеччини, починають битися над розгадкою секретів «Бази 211».

На той час коли я працював в Антарктиді, в залах дванадцятої зони, мене не допустили до огляду кромлеха³⁵, але я дуже добре пам'ятаю його зображення на представлених мені світлинах. Дев'ять величезних обтесаних П-подібних мегалітів, схожі на кам'яні дверні рами, оточували круглий майданчик з кам'яним столом посередині, прикрашеним різьбленням з ієрогліфічних символів. Ідентифікувати письмена, спираючись на ті деякі фотографії, які мені довелося побачити, на повну міру було неможливо.

Досліджуючи в інституті в Мюнхені рукопис на ведійському санскриті, що перевернув моє бачення світу, я дуже швидко зрозумів, що фоліант був написаний «Таємним товариством дев'яти невідомих».

³⁴ Мегаліти – споруди з величезних кам'яних брил, характерних для неоліту.

³⁵ Кромлех – стародавня споруда, що представляє собою кілька поставлених вертикально в землю кам'яних мегалітів, що утворюють концентричне коло або півмісяць.

Товариством, що зібрало в третьому столітті до нашої ери в палаці індійського імператора Ашока кращих вчених того часу. Відкриті мені знання про секрети переміщення в просторі та секрети гравітації навели мене на думку, що стародавні кромлехи, розкидані по всьому світу, мали бути своєрідним магічним порталом між світами людей і Богів. А може й чимось більшим. До того ж, згадки про подібні брами, зі схожим поясненням їх призначення, містилися в більш ніж двадцяти давньоіндійських текстах, відомих мені, та тій окультній літературі, котра була придбана у сеньйора Бессадеса. Така езотерична гіпотеза вимагала наукового пояснення в межах моєї роботи над проектом «Новий Берлін». Але необхідних обґрунтувань і доказів своєї версії в мене, звичайно ж, не було. Проте, ознайомившись із моїми припущеннями, керівництво інституту доручило мені провести комплексне дослідження стародавніх переказів, що так чи інакше стосувалися кромлехів. Як виявилось (Бішоф із неприхованим збудженням хитав головою), десять років тому на зворотному боці Місяця, в одному з павільйонів нацистської бази «Шварц Зонне», що лякала лише фактом свого існування, був виявлений аналогічний, свого роду, місячний Стоунхендж. Дуже мрячною донині залишається історія виникнення знайдених порталів на території колишніх гітлерівських баз. Але головним питанням, на яке досі немає відповіді, є їх механізм активації, а відтак і закономірності роботи.

Зважаючи на захоплення Гітлера і його поплічників всім окультним та характер пошукових операцій добірних частин СС, військово-космічний Центр вхопився за «нитку Аріадни», кинуту мною в спробах розгадати таємниці дванадцятої зони. Окрім моїх здогадок і версій, що виходили за межі раціонального розуміння законів природи, в моїх «інвесторів» нічого не було. Крім того, мізерність наявного матеріалу для вивчення (до речі виявленого в архівах «Штазі»), довго заважали справі зрушитися з мертвої точки. Ускладнювали завдання й цілий ряд

факторів міжнародного буття, з якими довелося зіткнутися Німеччині з настанням другої фази світової економічної кризи. І, звісна річ, не без глибоко законспірованих інтриг із боку американських та британських спецслужб.

Бішоф сьорбнув кави і на короткий час замислився, втупившись в свою чашку.

— Знаєш, Владе, — він підняв на мене очі. — Щоб відповісти на твоє запитання «з чим ми насправді маємо справу», мало розповісти про додекаедри або портал. Проект має свою передісторію, яка почалася не в Німеччині, а в СРСР. І-і-і... Щоб усвідомити всю значимість та мету нашої роботи, і, до речі, наших російських партнерів, тому що без них ніяк, то потрібно щоб ти мав, скажімо... — офіцер несподівано замовк.

— Мав що? — підняв я праву брову.

Бішоф задумливо пожував губами, а потім вимовив: — Проект не німецький, Владе, хоча він і безпосередньо пов'язаний із нашою країною та її нацистським минулим.

— Ріхарде, це мені добре відомо, — я посміхнувся.

— Так. Відомо... Отже, тобі потрібно ще дещо розповісти.

Генерал-майор почав розповідати про космічні змагання двох «супердержав», що розпочалися після приходу до влади в СРСР Микити Сергійовича Хрущова. Піонерами освоєння орбітального простору був Радянський Союз — сьогодні це відомо кожному школяру. Але про те, що за основу радянських розробок в галузі ракетобудування стали революційні ідеї гітлерівських конструкторів, — тільки фахівцям.

4 жовтня 1957 року виходить на орбіту перший в світі штучний супутник Землі, знаменуючи прихід нової «космічної ери». З того часу вчені провідних країн починають розробку технологій, що дозволили б вивести людину в космос, а в далекій перспективі освоїти планети Со-

нячної системи. Факт військових цілей, що мали першочергове значення, звичайно ж, приховувався.

Гонка озброєнь привела наприкінці п'ятдесятих ВВС США до надсекретного проекту під кодовою назвою «А-119». Метою проекту була демонстрація військової переваги Сполучених Штатів над Радянським Союзом за допомогою ядерного вибуху на поверхні Місяця³⁶. І хоча проект був скасований в січні 1959 року, СРСР у шістдесят першому починає підготовку до реалізації ряду засекречених планів, пов'язаних із виведенням на орбіту ядерної зброї³⁷.

Законспірована в радянських держструктурах американська аген-тура, із запізненням в кілька місяців, викладає на стіл Джону Фіцджеральду Кеннеді уривчасті матеріали про підготовлені операції. Донесення розвідки якраз і спричинили розміщення Штатами на території Туреччини ракет середньої дальності «Юпітер». Ракети, як відомо, розроблялися Редстоунським ракетним арсеналом за ініціативи «батька» американської космічної програми — Вернера фон Брауна (штурмбан-фюрера СС у минулому).

Космічні проекти, під впливом потенційної загрози з боку Штатів, в СРСР «заморожуються». І в якості відповіді, на Кубі, в безпосередній близькості від узбережжя США, росіянами таємно розміщуються балістичні ракети наземного базування. Розгорається «Карибська криза». Світ 27 жовтня 1962 року, в так звану «Чорну суботу», стояв на порозі глобальної ядерної війни. Зрештою, конфронтація приходить до свого мирного вирішення.

У лютому шістдесят третього КДБ і Міноборони СРСР отримали перші результати широкомасштабних досліджень нацистської бази в Антарктиді та перші дослідні зразки військових технологій, в тому числі космічних, і зокрема, автоматичних пристроїв, створених за прин-

³⁶ Планувалося зробити ядерний вибух на Місяці уздовж його термінатора, для максимальної видимості з Землі.

³⁷ Секретні проекти, під кодовою назвою «Е», що з'явилися в січні 1958 року.

ципом живого організму, тобто — роботів. Внаслідок відкриваються нові військові перспективи. Тому пріоритети радянської космічної програми дещо змінюються.

Восени того ж року Хрущов пропонує Кеннеді, в якості символічного «знаку дружби і примирення» й відповіді на січневу інавгураційну промову американського президента³⁸, реалізувати таємний спільний проект освоєння Марса, як найбільш придатної для колонізації планети, без надання технічної інформації пілотованого корабля, та призначає йому особисту зустріч у грудні в Москві. Але, як пізніше з'ясувалося, насправді рішення Першого секретаря ЦК КПРС було спричинено зовсім іншим. Протягом Віденського саміту 4 червня 1961 року, що відбувся з ініціативи американського президента, здійснилися таємні переговори лідерів двох держав, під час яких Кеннеді запропонував свій проект спільної американо-радянської експедиції на Місяць³⁹ та надав Хрущову надсекретні матеріали ЦРУ про НЛО. В перелік останніх входили і документи секретної аналітичної групи «Маджестик-12»⁴⁰, пов'язані з катастрофою в сорок сьомому інопланетного літального апарату неподалік Розуелла в штаті Нью-Мексико. На перший погляд, вчинок глави США здається рішуче дивним, але лише на перший погляд. Сьогодні мало кому відомо про конфронтацію між Кеннеді і НАСА, яке виступало категорично проти «Місячного проекту», проти якого, потрібно відзначити, була налаштована і частина політичного істеблішменту США.

³⁸ 20 січня 1961 року в своїй інавгураційній промові президент США Джон Ф. Кеннеді послав Радянському Союзу сигнал: «Будемо разом досліджувати зірки...». За цим коротким рядком стояв документ, в якому говорилося: «В якості першого кроку США і СРСР могли б вибрати висадку з науковими цілями невеликої групи (близько трьох осіб) на Місяць, а потім повернути їх на Землю...» / <http://www.novayagazeta.ru/society/44315.html>

³⁹ 12 листопада 1963 року Кеннеді доручив директору НАСА «взяти особисто на себе ініціативу і основну відповідальність в рамках уряду за розвиток самостійної програми космічного співробітництва з Радянським Союзом» / <http://www.novayagazeta.ru/society/44315.html>

⁴⁰ Majestic-12 - передбачувана уфологами секретна група, що складається з дванадцяти чиновників США, що займаються координацією вивчення НЛО.

Які саме матеріали були в переданій Хрущову теці, та до яких висновків прийшов Перший секретар ЦК після ознайомлення з таємницями американської розвідки, на жаль, сьогодні можна тільки здогадуватися. Сучасній німецькій розвідці відомі тільки два факти цієї таємної зустрічі, а саме: рішення Хрущова щодо реалізації таємного спільного проекту з освоєння Марса та те, що серед наданих документів були папери, присвячені розробкам дисколотів у Третьому Рейху.

Із зрозумілим скептицизмом Кеннеді приймає пропозицію та відправляє трьох американських астронавтів до СРСР. ЦРУ, звісна річ, скористалося нагодою — космонавти виявилися агентами американської розвідки. Інформація миттю просочилася в Пентагон, в Політбюро ЦК КПРС і стала відома британській контррозвідці. Цей інцидент, не позбавлений сенсаційності, викликає політичний резонанс (адже СРСР тепер становив для НАТО, і США зокрема, вкрай серйозну загрозу в боротьбі за світове лідерство). Зрештою, група консервативно налаштованих елементів в американському уряді, генералітет, наділені владою керівники спецслужб — у тому числі британських — 22 листопада 1963 року здійснюють руками Лі Харві Освальда вбивство тридцять п'ятого президента Сполучених Штатів.

Тим часом, розуміючи, що Совети все-таки отримали доступ до «скарбниці знань» гітлерівської бази в Антарктиді і, виходячи з усього, зробили революційний прорив у космічних технологіях (а отже — і військових!), ті ж особи готують замах на Першого секретаря ЦК КПРС. Шляхом добре спланованих підступів іноземна агентура, скориставшись тривалою відсутністю Хрущова та його численних помічників за кордоном на початку шістдесят четвертого, виходить через своїх маріонеток на марнославноного Леоніда Ілліча Брежнєва, і той вже навесні став наполягати на фізичному усуненні Першого секретаря. Семичастний, як голова КДБ, стурбований подіями, що розгорталися, й відповідальністю за безпеку країни, відхиляє пропозицію Брежнєва, про-

те сприяє усуненню Хрущова від влади. Він розумів, що Брежнєв та його союзники, плануючи зробити партійний переворот, зі стовідсотковою ймовірністю звинуватили б його у вбивстві глави держави й швидко б його усунули, оголосивши про порятунок країни від зловісного зрадника. З цього часу глава КДБ згортає секретні дослідження в Антарктиді, частково знищує виявлені артефакти й документацію по «Базі 211» та веде практичну роботу по організації зміщення Хрущова.

14 жовтня 1964 року Хрущов був усунений від влади. Першим секретарем ЦК КПРС на Пленумі ЦК було обрано Леоніда Брежнєва. Почалася так звана «епоха застою» в СРСР. «Марсіанські проекти», розроблені Корольовим, скасовані, а побудовані ракети відправлені на переплавку. Дослідження в Антарктиді згорнуті та заархівовані. А в шістдесят сьомому Семичастний звільняється Брежнєвим в «почесну відставку» з посади Голови КДБ. Залишивши загальносоюзне політичне життя, колишній глава КДБ повністю «поховав» дані про нацистську базу та пов'язані з її технологіями космічні проекти в Союзі.

Захопившись своїм оповіданням, генерал-майор згадав двома словами й дивну загибель Гагаріна, повідавши мені деталі підготовленої авіакатастрофи «незручної» знаменитості (за розпорядженням самого Генерального секретаря ЦК КПРС — Леоніда Брежнєва), яка намілилася критикувати Брежнєвську систему.

Бішоф перервав свою розповідь щоб перепочили голосові зв'язки, але я не втримався і поцікавився:

— А радянсько-американський марсіанський проект? Невже за цих обставин він був реалізований?

Офіцер кивнув:

— Так. Незважаючи на все, що відбувалося в КПРС, ракета стартувала з космодрому Байконур в степах Казахстану влітку шістдесят четвертого. Подальша доля астронавтів — невідома. Американські космічні апарати другого покоління «Маринер», починаючи з листопада

шістдесят четвертого, окрім суто наукових цілей, мали секретне завдання — пошук кинutoї напризволяще експедиції на Марс. І, мабуть, у дві тисячі тринадцятому, а може й раніше, одного космонавта вдалося повернути. Інформація засекречена НАСА та урядом США.

Далі штабіст повів мову про Вернера фон Брауна. Генерал-майор вважав за потрібне зупинитися на його таємничій діяльності на берегах Антарктиди в шістдесят шостому, після виведення радянських структур із льодового материка. Що саме вдалося виявити колишньому штурмбанфюреру СС на континенті невідомо, враховуючи, що Совети ретельно приховували цілі своїх досліджень в Землі Королеви Мод і, залишаючи материк, знищили більшу частину артефактів. Але, як можна дійти висновку, він знав ЩО і ДЕ шукати.

16 липня 1969 року дітище Вернера фон Брауна — ракета-носієй «Сатурн-5», успішно доставила «Аполлон-11» на навколomісячну орбіту. І двадцятого липня того ж року модуль «Аполлона» з «дивного збігу обставин» здійснив посадку в Морі Спокою неподалік від кратера Ріттер, в якому й знаходиться раніше згадане Бішофом загадкове місто під куполом.

Відредаговані знімки команди «Аполлона» (та доповнені нашвидкоруч знятими в павільйоні голлівудської телестудії) дотепер викликають гарячі дебати й ставлять під сумнів перебування Штатів в зазначений час на природному супутнику Землі. Однак, попри це Ніл Амстронг дійсно став першою людиною, яка ступила на місячну поверхню. Про те, що космонавтами «Аполлона-11» (як, втім, і іншими астронавтами пілотованих місячних програм) були зафіксовані численні факти супроводу земних кораблів НЛО, мені було добре відомо. Як і факт виявлення штучних споруд на поверхні Місяця, переконливого й обґрунтованого пояснення якому немає донині.

Успішна реалізація завдань американської політики щодо Радянського Союзу, викладених ще 18 серпня 1948 року в Меморандумі 20/1

Ради національної безпеки США (Меморандум часто ототожнюється з горезвісним «планом» Алана Далеса), разом із безліччю внутрішніх проблем у СРСР, як відомо, призводять до розвалу радянської держави. І на якийсь час США встановлюють свою гегемонію над вивченням таємниць нічного світила. Щоправда, відразу ж слід зауважити, що після шести успішних висадок астронавтів, кількох посадок автоматичних станцій, Штати несподівано припиняють програму «Аполлон», мотивуючи це надзвичайною дорожнечою, і відмовляються від запусків автоматів на два наступних десятиліття. Чим викликане таке рішення американського уряду, з подачі НАСА, досі остаточно не з'ясовано. Версій багато, але жодна з них не витримує обґрунтованої критики.

Радянські ж пілотовані місячні програми були суворо засекречені та стали надбанням гласності лише в 1990 році. До проекту сімдесяти дев'ятого року «Н1Ф-ЛЗМ», спрямованого на забезпечення довгострокових експедицій на Місяць, із перспективою спорудження на його поверхні бази «Зірка», Росія повернулася тільки наприкінці дев'яностих. Відтоді провідними гравцями на політичній арені світу й ведеться полювання за гітлерівською технологічною спадщиною, кінцевою метою маючи встановлення «нового світового порядку».

Найприголомшливіші відомості своєї епопеї⁴¹, що на позір пояснювала практично все, генерал-майор, певна річ, залишив для заключної частини оповідання.

На початку дев'яностих минулого століття в американські ЗМІ потрапила скандальна інформація про те, що нібито 2 квітня 1991 року якийсь катер американської берегової охорони виловив у водах Атлантики посадкову капсулу з трьома астронавтами, якими виявилися пілоти Люфтваффе, що покинули Землю в сорок третьому. Відомі їхні імена. Це — Хольц Зігмар, Генріх Фоль і Шульц Фейнберг. Німці ви-

⁴¹ Епопея, в переносному сенсі, – складна, тривала історія чогось, що включає ряд великих подій.

глядали майже такими ж молодими, як і під час старту вдосконаленої ракети-носія «Фау-2» у сорок третьому, яка їх і доставила на навколоземну орбіту.

Що це? Жарт американських журналістів? Спроба таким чином дискредитувати надбання радянської космонавтики та поставити під сумнів першість СРСР в освоєнні навколоземного космічного простору? Саме такою й була реакція європейської та, зокрема, російської громадськості на фантастичні відомості «жовтої преси». Інакше як ще це можна було інтерпретувати? Такою ж була й перша реакція російських спецслужб. Проте резиденти російської розвідки на території США все-таки отримали вказівку перевірити достовірність опублікованого повідомлення. І в 1996 році в штаб-квартирі ГРУ Збройних сил Російської федерації вже сушили голови над отриманими даними, оговтавшись від першого шоку. Як з'ясувалося, Третій Рейх дійсно в середині сорок третього року розпочав реалізацію низки секретних проектів з освоєння космосу, які курирував особисто Гітлер. До березня сорок четвертого, виходячи зі свідчень німецьких астронавтів, Німеччина реалізувала п'ять запусків космічних ракет. Загалом на той час навколоземну орбіту відвідали 11 осіб. Таким чином, СРСР поступився місцем в «космічній гонці» «коричневому» Рейху.

Отримані копії документів підняли завісу над таємницями німецького ракетобудування воєнного часу. На початок 1943 року німецькі конструктори вже розробили двоступеневу ракету A9/A10, з герметичною кабіною для пілота, довжиною понад 30 метрів і вагою близько 100 тонн. За свідченнями Фейнберга (пілота німецького корабля і одного з розробників ракетного двигуна), Отто Скорцені⁴², за особистою

⁴² Оберштурмбанфюрер СС, відомий в роки Другої світової війни своїми успішними спецопераціями.

вказівкою фюрера, набирав загін «військових космонавтів», який налічував десятки офіцерів⁴³.

Окрім документів, пов'язаних із першими космонавтами Землі, росіяни отримали й інші не менш цікаві матеріали, а саме: інженерні розробки вихрового двигуна «Репульсін» для дискових літальних апаратів⁴⁴; та документальні підтвердження випробування німцями ядерної бомби в Тюрінгії наприкінці війни. Остання інформація не була новою — радянській розвідці про це було добре відомо. В повоєнний час на надані розвідкою документи писав наукову рецензію сам Курчатов. Але отримані відомості вносили нові пазли в картину-головоломку німецьких військових розробок. До речі, в квітні 2005 року з фактом розробки ядерної зброї німецькими вченими⁴⁵ в нацистській Німеччині ознайомив широке коло читачів історик науки Райнер Карлш у своїй книзі «Бомба Гітлера. Таємна історія німецьких випробувань ядерної зброї», яка викликала в той час чималий фурор серед любителів всіляких конспірологічних теорій.

Винятковий науковий інтерес, окрім перерахованих вище документів, викликала серія матеріалів, присвячених конвектору Ханса Коллера та різним дослідницьким ідеям в рамках проекту «Вундерваффе»⁴⁶. Військових дуже здивували технічні описи літаючих дисків серії «Ханебу» та вантажного сигароподібного літального апарату «Андромеда» (здатного приймати на борт й перевозити п'ять дисків «Ханебу»).

Сьогодні я вважаю незаперечним ствердження, що до кінця Другої світової війни Німеччина незрівнянно швидко обігнала в технологічному розвитку інші країни, та не лише в галузі ракетобудування.

⁴³ Джерело інформації: <http://taynanlo.pp.ua/pervye-astronavty-prozhili-v-plenu-prishelcev-pochti-polveka/>

⁴⁴ Двигун розроблений в тридцятих роках Віктором Шаубергом, авторство якого приписав собі Ернст Хенкель.

⁴⁵ Вернер Гейзенберг, Вальтер Боті та інші.

⁴⁶ Wunderwaffe (з нім. букв. «диво-зброя») — сукупна назва масштабних військово-дослідних проектів, спрямованих на створення нових видів зброї.

Звукова гармата Валлаушека, ядерна бомба, балістичні ракети серії «Фау», перша кліматична зброя Ціппермаера, літальні бойові диски та, можливо, плазмова зброя — яким чином німецькі вчені змогли прийти до всього цього за такий неймовірно короткий термін? Створити технології, які випереджали свій час на багато десятиліть? Невже все це все-таки результат містичних сеансів зв'язку нацистських медіумів із так званими Зовнішніми Розумами в лабораторіях «Аненербе»? Якщо зважити на таке припущення, нехай і не наукове, то положення Ервіна Шредінгера⁴⁷ про єдність всесвітнього розуму виявлялося найбільш доречним.

Бішоф важко зітхнув. Прикривши очі й стиснувши вказівним і великим пальцями перенісся, він стомлено пожував губами, шумно видихаючи повітря. Посидівши так майже хвилину, він знову продовжив.

— Так ось, Владиславе. Твоя версія про те, що «портал» — це телепорт, це одна з гіпотез. І вона, звісно, найправдоподібніша. Але, як ти вже зрозумів, вона не єдина. В Центрі існує припущення, що кам'яний комплекс — це машина часу. І якщо прийняти цю версію за основу, то дуже легко знаходяться пояснення німецькій геніальності передвоєнних і воєнних років. Хочеш посміятися? Я тебе розумію. Але ось тобі ще кілька фактів для роздумів.

Генерал-майор допив свою каву, і несподівано для мене його оповідь, цілком захоплююча уяву, пішла про зовсім інші історичні події.

У 2011 році якийсь російський чиновник придбав занедбаний маєток на півдні Франції, в околицях Тулона. Під час ремонту будинку та реставрації меблів, в одній з потайних скриньок письмового столу ним був виявлений щоденник лейтенанта наполеонівської армії Шарля Артуа, в якому описувалися подробиці відступу наполеонівських військ до Франції з Росії. Саме ці деталі й привернули пильну увагу вчених. Уважно проаналізувавши опис полум'я в формі кулі, що раптово спа-

⁴⁷ Ервін Шредінгер (1887-1961) — австрійський фізик-теоретик, філософ, один із творців квантової механіки.

лахнуло у небі та викликало пожежу в Москві, та дивну хворобу⁴⁸, що охопила після цього французьких солдатів, — експерти прийшли до висновку, що наполеонівські полки, що розквартирувалися в Москві, потрапили під повітряний ядерний вибух⁴⁹. Світлове випромінювання викликало пожежі, а проникаюча радіація — променеву хворобу. Цікаво, що епізодичні спогади французьких солдатів про причини пожежі, що спалахнула в Москві, та відступу французьких військ стали знаходити в листах тих років, і вони були аналогічними опису, що відкрився дослідникам у щоденнику Шарля Артуа. А це означає, що щоденник — не фальсифікація. Відлуння тих подій можна зустріти у вірші Байрона «Я бачив сон» та в деяких літературних творах письменників XIX століття.

Питання, яке турбує допитливий розум, залишається й сьогодні без відповіді — ХТО і з ЯКОЇ причини в 1812 році завдав ядерного удару по наполеонівським військам? Прибульці? Чи, може, відкривши браму часу, військові майбутніх епох? З метою змінити хід історії! Адже, якщо взяти такий фантастичний сценарій за основу новоутвореної квазінаукової парадигми, нескладно припустити, що, либонь, початковий варіант Російської історії був дещо іншим, тож у зацікавлених осіб виникла необхідність трохи її «відкорегувати». З такої позиції тлумачення таємниць минулого відразу знаходяться пояснення і сотням воронкам від вибухів у різних куточках планети, і ієрогліфічним зображенням високотехнологічних машин в культових спорудах стародавніх цивілізацій, і загадкам будівництва дивовижних архітектурних комплексів тих же цивілізацій, яким донині немає раціонального пояснення, і багатьом іншим артефактам, котрі випадають зі звичних схем розвитку світу.

⁴⁸ Хвороба супроводжувалася слабкістю, запамороченням, нудотою, блювотою і кривавим поносом, а також, трохи пізніше, випаданням волосся і виразковими утвореннями на шкірі.

⁴⁹ Джерело інформації: http://planeta.moy.su/news/armija_napoleona_pogibla_ot_luchevoj_bolezni/ / 2014-11-11-22582

З огляду на таку можливість, здаються правдоподібними і свідчення, що накопичилися в історії з часом, про «гостей з минулого і майбутнього», дивовижні прозріння й геніальні осяяння. Так чому б не застосувати таку, нехай і ненаукову, в умовах сучасного розвитку науки і техніки, теорію до революційного прориву у військових технологіях націонал-соціалістичної Німеччини? Може, комусь це було потрібне? Змінити історію! А на питання «чому ж вчені гітлерівського Рейху не додумалися до цього раніше?», «чому покровителі з майбутнього не завадили падінню нацистської Німеччини?» теж є відповіді. Можна припустити, спираючись у теоретичних міркуваннях на все різноманіття методологічних підходів до вивчення історії, що генезис історії має свої непорушні закономірності, підкоряючись якимось космічним законам, поки невідомим людині. Цілком можливо, що тканина простору-часу не дозволяє частих відвідувань однієї епохи або етапу в історичному розвитку візитерами з майбутнього. Та й сам процес переміщення в часі, без сумніву, повинен бути складним і, ймовірно, не позбавленим небезпеки для життя хрононавта.

— Стає моторошно від самої гадки, що ми живемо вже в якомусь із варіантів зміненої історії, — Бішоф зводив брови й тарабанив пальцями по столу, — зміненої кимось на свій інтерес! І навіть може бути, що твоє початкове, я навіть скажу — справжнє — призначення в цьому житті, як і моє, кимось навмисно змінено! Виходить, ми не є господарями самі собі. Ми — інструменти! Фігури на шахівниці!

Офіцер почав розмірковувати про долю європейських народів з позиції теорії біфуркації⁵⁰ й в контексті гіпотези про багатоваріантність людської історії, як результату втручань у ключові події візитерів із майбутнього. На якийсь час я поринув у бурхливий океан власних думок, напружено намагаючись впорядкувати й побудувати в систему за всіма правилами логіки придбану інформацію, але дуже швидко я зро-

⁵⁰ Точка біфуркації — це такий стан системи, при якому навіть незначне зрушення може призвести до глобальних змін.

зумів, що без певної дози алкоголю та міцного сну не обійтися. Перед очима знову намалювалася дівчинка... Десь на краю свідомості почала зароджуватися інтуїтивна здогадка, що щось я, схоже, втратив. Щось мав зрозуміти, але не зрозумів.

— Виходить, — Бішоф гучно шмигнув носом, пильно дивлячись на мене, — що проблема того варіанту історії й часу, в якому ми живемо, яку я називаю «хто першим винайшов ровер», уже в самому принципі не вирішується!

Офіцер безсило обм'як у кріслі й замислився, колупаючи поглядом гладку напівматову стінку чашки.

— Ти звернув увагу на екіпаж «Гермеса», який тебе доставив на «Горизонт»? — нарешті запитав він. — Це остання модифікація андроїдів наших непростих партнерів. — Військовий продовжив, не чекаючи на мою відповідь: — Китайської машинобудівної корпорації «NORINCO». А колись... В основу проекту по створенню кібернетичних організмів для Народно-визвольної армії Китаю, в стінах китайських військових НДІ, і лягли розробки радянських конструкторів, які підготували дослідні зразки бойових машин на основі німецьких технологій «Бази 211». Тепер ти розумієш всю значущість проекту «Новий Берлін»? — підсумовуючи, запитав штабіст, піднімаючи на мене погляд.

Певна річ, в моєї відповіді агент не мав потреби. Важливість дослідницької програми була безумовною. Тому я не відповів, все глибше занурюючись у дивну реальність неприлюдної історії проекту.

— Так що ти там побачив, Владе? — з перестанками запитав Бішоф після хвилинної паузи.

Зосередившись на своїх почуттях, заплющивши очі й вирішивши оминати епізод із дівчинкою, я спроквола змалював побачені мною картини в стані «контакту» із дванадцятигранником. Жодних висновків у мене не було. Тому я просто і неупереджено виклав все те, що так яскраво запам'яталося мені. Як здалося на перший погляд, сцена з не-

пізнаним об'єктом анітрохи не здивувала офіцера. Принаймні, очікуваних питань щодо цієї частини моєї розповіді не було.

— Там щось сталося, — підсумував я. — У доцільності і, як ти сказав, значущості проведення подальшої роботи з багатогранниками немає жодних сумнівів. Я спробую трохи інакше попрацювати. Завтра ж. Із іншими зразками. Що скажеш?

Бішоф вже знайомо пожував губами.

— Як забажаєш, Владе! Авжеж тобі будуть надані інші «кубики». А що ти маєш на увазі під «трохи інакше»?

— Якщо сказати дуже просто, то мені потрібно буде налаштуватися на одну з паранормальних форм сприйняття, за своїм принципом схожу з кріптестезією⁵¹.

Бішоф насупив брови від здивування. Поглянувши мені в обличчя напруженим й одночасно розгубленим поглядом, він тихо засміявся:

— Ось тому Центр тебе й вибрав! Відьмак із науковим ступенем...

Доброзичливо посміхнувшись, я сперся на підлокітники та, схрестивши пальці рук на животі, зосередився на своїх думках. Якась ідея, що не знайшла ясних обрисів, немов далекий поклик у тумані, торкнулася мого інтуїтивного розуму. Чогось я відразу не усвідомив. І це «щось» було таким явним і безумовним. Раптовий здогад пронизав гострою голкою мій розум.

— Ти вчора сказав, що тієї ночі, коли були виявлені багатогранники, в своєму нічному маренні на базі я промовив слова «світло пам'яті людської сховане в дванадцяти межах»?

— Так, — нашорошився офіцер.

Повільно опустивши очі й втупившись у свою давно порожню чашку, я обережно, побоюючись злякати гадку, що раптово пройняла мене, промовив:

⁵¹ Отримання мозком інформації про матеріальні предмети, що сховані і знаходяться на відстані, без посередництва органів почуттів.

— Гадаю, що місячний додекаедр — це невідомої нам технології думкафон! У ньому записана людська пам'ять! Звісно ж, це поки гіпотеза, — знову підняв очі на штабіста.

У широко відкритих очах Бішофа читалося наростаюче збудження й приголомшеність.

— Неймовірно! Але ж, дійсно, на те схоже! — вигукнув генерал-майор.

Офіцер знову налив мені кави. Ми посиділи ще майже годину, розмовляючи про проект, про наукові досягнення останніх років, обговоривши найбільш актуальні події сучасної нам міжнародної політики. Полишивши кабінет генерал-майора, й залишивши за спиною шлюз житлового сектора № 2, я відчув всю тяжкість втоми, що охопила як моє тіло, так і розум. Навіть здалося, що таку втому можна було вимірювати вже в гігабайтах, опісля отриманого обсягу інформації за сьогоднішній день. Через неї я не звернув уваги на доктора Даміца, який несподівано з'явився у вузькому коридорі житлового модуля. Медик кинув на мене дивний швидкоплинний погляд та так само швидко зник в дверях чергового шлюзу. Я не надав цьому ніякого значення. У медперсоналу на орбітальній станції достатньо турбот.

Діставшись до свого спального відсіку й приклавши вже до цього на останніх кроках неабиякі зусилля, я з великим блаженством розтягнувся на ліжку, що виповзло зі стіни. Неймовірна втома, завантаженість приголомшливою інформацією та емоційна збудженість разом придавили всією своєю вагою й змусили миттю провалитися у глибокий сон.

ГЛАВА V

*14.07.2025. Секретна Міжнародна космічна
станція «Горизонт».*

Схоже, всі п'ять відсіків науково-дослідних лабораторій на орбітальній станції, призначених для спостережень, нічим один від одного не відрізнялися. Те ж чорне крісло з кріпленнями на рейках, та ж комутаційна консоль із думкафоном, кілька відеокамер, розкиданих по кутах кімнати, та монітори внутрішнього відеозв'язку. Застебнувши механізми на підлокітниках дотиком сенсорної клавіші й ще раз перевіривши готовність приладів до роботи, я заплющив очі. Зробив три глибоких вдихи. Зосередився на енергетичних потоках, що почали розтікатися в моєму тілі. Викликавши подумки образ електричного вихору в себе над головою, я відчув, як все моє тіло наповнюється пульсуючою енергією. «Крапля розчиняється в океані. Річка впадає в море та зливається з ним, стає морем», — промовляв я ледь чутно на санскриті, а мій підсвідомий голос повторював за мною, десь у мене за спиною, за межами моєї голови. Невдовзі відчулося, як енергетичні струми, що нібито перетворили мене на провідник між Всесвітом та космічною станцією, майже зараз готові були вирватися з мого тіла. В грудях розпалювалася сяюча «зірка», викидаючи протуберанці астральної енергії в навколишній простір. Я розплющив очі. Ірреальна проекція моєї руки, переливаючись усіма відтінками червоного, потягнулася до додекаедру. Дванадцятигранник, спалахнувши вже знайомою люмінесцентною лазур'ю, слухняно рушив до мене, огортаючи мою енергетичну руку приємним теплом. Наближаючись, він осяявся райдужним ореолом. Відчувши присутність неземного тіла в своїй свідомості, я знову заплющив очі. Якийсь час я помилювався променистим тілом на своєму внутрішньому екрані. Нарешті, сфокусувавши всі потоки енер-

гії в своїх руках і направивши її до центру додекаедра, я подумки втопив одну з граней. Простір скривився. Скручуючись у спіраль, стиснувся в точку. Раптом, звідкись із-за спини, вирвався горизонтальний яскраво-білий дощ іскор, і... так само миттю все потонуло в непроглядній темряві. Я розплющив очі.

* * * * *

Холодне повітря тремтіло від реву моторів безлічі машин. Гусеничні екскаватори ковшами розчищали завалену брилами льоду й снігу місцевість біля зяючого колодязя шахти. Змінюючи один одного, під'їжджали артилерійські тягачі, відригуючи клуби чорного диму, а хмару вихлопів над машинами люто розсікали несучі гвинти вертольота «Мі 1», прикрашеного великою червоною зіркою.

— Розрахунки правильні. Шахта під прямим кутом спускається до цієї центральної зали, — рожевощокий здоровань, перекикуючи гуркіт моторів, тикав масивним вказівним пальцем у зелений прямокутник на кресленні, що розпласталось на піраміді дерев'яних ящиків. — Світло туди вже спустили. Так що за годину можна буде спускати групу. Добре, що ще немає й дев'яти. Часу поводитися у вас там буде достатньо. Увечері витягнемо вас звідти. Головне, поверніться живими. Фріци там всюди натикали мін.

— А яка температура в залі? Морозильник? — схилювся над кресленням, вивчаючи деталі, офіцер у погонах, прикрашених однією золотистою зіркою.

— У тому-то й справа, що ні. Внизу, звісно, прохолодно, але працювати можна і без верхнього одягу.

— Домальований хрест ось тут, це що? — майор подивився на здорованя.

— Вчора вибухом завалило цю кімнату. Двоє наших поранило. Розчищали завалену залу і виявили спуск на нижній рівень, здається. Туди ще не спускалися. В нас-то завдання були інші.

— Ясно. Подивимося, — офіцер розігнувся, знову втупившись поглядом у схеми. — Ну добре, доповісте готовність.

— Слухаюся! — прокричав здоровань і затупотів у сторону полярників, які снували туди-сюди зі стурбованим виглядом.

Майор, років тридцяти п'яти, обвів поглядом працюючих на майданчику — робота йшла повним ходом. Мережа підземних залів і лабіринтів, виявлених зимуючими на «Новолазаревській» членами радянської антарктичної експедиції, майже відразу була опечатана, а незабаром задокументовані матеріали лягли на стіл керівництву КДБ СРСР та Міноборони під грифом «цілком таємно». Натрапивши на неї, розвідка, законспірована під дослідницьку експедицію в Землі Королеви Мод, вмить зрозуміла значення знахідки. Штучні споруди під товщею льоду, а головне — зали прикрашені барельєфами з чорним орлом, що тримав у лапах стилізований дубовий вінок зі свастикою в центрі, не залишали жодних сумнівів. Вигадки про нацистську «Базу 211», схоже, виявилися правдою і набували все більш відчутних рис. Пригадавши уривчасті відомості березневих подій американської військової операції «Високий стрибок»⁵² сорок сьомого року, що просочилися в пресу, офіцер пошкодував, що не мав повного доступу до «картини» підземної знахідки. Дивні повідомлення про літаючі диски, котрі виринали з крижаної води й атакували американську ескадру, та дивні атмосферні явища не викликали впевненості щодо безпеки місії опергрупи, керівництво якою було передано йому.

⁵² Наприкінці 1946 р. до берегів Антарктиди вийшла потужна військово-морська ескадра США з метою захоплення і знищення «Бази 211». Операція отримала назву «Високий стрибок». Склад: авіаносець, 13 кораблів різних типів, 25 літаків і вертольотів, більше чотирьох тисяч чоловік. Але раптом, 3 березня 1947 року, відбулося щось неймовірне: кораблі розвернулися від берегів Антарктиди на 180 градусів і взяли зворотний курс із такою поспішністю, що зі сторони це виглядало як втеча. Так це прокоментували радянські розвідники. Хоча матеріали були засекречені, деякі деталі все ж таки просочилися в пресу.

Група спецсаперів із десяти молодих хлопців під командуванням сержанта Волкова, повинна була «прочесати» підземний лабіринт, розвідавши обстановку на предмет потенційної небезпеки, та нанести на схему підземель невідомі виявлені порожнечі й зали. На цьому робота групи закінчувалася, а далі — справа за вченими, які прибувають на льодовий материк наступного тижня.

Майор знову вдивився в креслення, що лежало перед ним. Підземні приміщення розташовувалися під пластом льодовика, що вкривав мерзлу землю. Значна їх частина, що скоро-но з'ясувалося, була замінована. Обстежено й розчищено тільки зали безпосередньо під шахтою, котрі виявилися здебільшого складськими приміщеннями, і в яких, окрім куп сміття, катушок дротів, розбитих ящиків, вкритих інеш, нічого не було. Первинне призначення приміщень залишалося невідомим. Припущення про склади було тільки гіпотезою КДБешників, які відкрили шахту під час зимівлі на «Новолазаревській», проте визначення «склад» впевнено знайшло своє місце на начерках плану підземель. Після перших спусків робочих груп з'ясувалося, що під розчищеними складами, можливо, розташовувався ще один ярус залів або тунелів. Частина сховищ сміття тіснилася в природних порожнинах, але значна — в приміщеннях, вирубаних у вічній мерзлоті. Незважаючи на глибину, температура мікроклімату підземель твердо трималася на позначці + 8 градусів, причину чого ще треба було з'ясувати.

— Товаришу Сидельников, — хтось пробасив за спиною майора, — приїхали. Волков Сан Санич приїхав.

Офіцер розвернувся. Перед ним стояв незнайомий полярник у розхристаній поношеній тілогрійці, накинутій на в'язаний светр невідзначеного кольору, вказуючи на під'їхавшу «Харків'янку»⁵³.

— Вибачте, не знаю вашого чину, — винувато посміхнувся бульдозерист, як його подумки назвав майор.

⁵³ Гусенична машина з двигуном потужністю 750 кінських сил.

— Відставити. Не переймайся, — підморгнув офіцер. — В мене звання майора. Веди сюди хлопців.

Бульдозерист, різко розвернувшись на каблуках, шмигнув у бік гусеничної машини, розмахуючи руками. З «Харків'янки» вже розвантажували мішки та ящики з інструментами, привезеними з «Новолазаревської», викладаючи з них піраміду на брудному витоптаному снігу, біля якої і збиралася група сержанта Волкова. Майор познайомився з бійцями цієї опергрупи одразу ж після прибуття на полярну станцію в оазисі Ширмахера. Хлопці на той час «засмагали» на базі вже другий тиждень, чекаючи розпоряджень зі штабу і спочиваючи після чергового завдання десь у заболоченій тундрі Кольського півострова біля кордонів Фінляндії. Спецгрупа саперів із відділу Головного управління військової контррозвідки КДБ СРСР спеціалізувалася не тільки на проведенні робіт по знешкодженню вибухонебезпечних предметів, а й виконувала інші завдання спецпризначення. Браві хлопці, всі як один — «міцні горішки», на перший погляд, але працювати разом треба вперше, тож майор був трохи стурбований тим, що не знав, як працює група.

Рудоволосий сержант, із ластовинням на обличчі, в поєднанні зі своєю позірною неохайністю і простотою, нагадував майору Іванадурня з російських казок, але варто уважніше придивитися до Волкова, як оманливий образ негайно розвіювався, наче ранковий туман на світанку. Твердий, пронизливий погляд сірих очей, з крижинками блакитних прожилок, видавав у ньому незламну силу волі. Андрій Бурба — медик та за сумісництвом снайпер, за походженням з південної України, звідкись із берегів Чорного моря, був, схоже, найбалакучішим у команді. Два білоруси — Ілля Маринич та Руслан Савенко, були такими ж веснянкуватими, як і їх сержант, мали достоту такий високий зріст, та й відрізнялися тією ж впертістю і самоконтролем. Чорноокий казах Нурай Єртаєв був завжди занурений в якісь роздуми й почуття,

людина начебто не з цього світу. Ян Добкевич — теж виходець з України, з благоліпних прикарпатських земель, був прискіпливим до деталей енергійним практиком. Сибіряки — Іван Забелін, Дмитро Ісупов та Валерій Лагунов, всі як один, були величезними та широкоплечими. Ну й останнім в опергруппі був Ігор Андрюхін, технічний фахівець із вибухової роботи, звідкись із Підмосков'я.

Діставши пачку «Союзних» та затягнувшись до самої глибини легенів тютюновим димом, майор знову поглянув на план підземелля, блукаючи задумливим поглядом по сітках чорних ліній. І все ж таки, не зважаючи на простоту завдання, щось йому підказувало, що не все піде так гладко, як передбачалося в інструкції до виконання наказу. Та й не йшли з голови березневі події сорок сьомого...

— Опергруппа сержанта Волкова прибула у ваше розпорядження, товаришу майоре!

Сидельников розвернувся, козирнув у відповідь та простяг подружньому руку сержанту:

— Ну, здрастуй, Сашо.

— Здрастуйте, Анатоліє Дмитровичу, — ледь помітна усмішка торкнулася обличчя сержанта.

— До виконання бойового завдання готовий?

— Так точно! Занудьгували вже тут, на базі.

— Завдання тільки здається простим, Сашо. Німецька база тут, під нашими ногами, ще з часів війни, і що там є нам не відомо. Ваше завдання, як ти вже знаєш, — оглянути підвали, але не гірше за мене розумієш, що це означає.

— Так точно. Але і ми не вчора з учебки вийшли.

— Не вчора, — майор загасив об дерев'яний ящик недопалок. — Півгодини на збори, проведемо інструктаж і — до виконання поставленого завдання.

* * * * *

Перервавши сеанс контакту із багатогранником (більш доречного визначення, що відображало б по суті зв'язок із думкафоном неземного походження, важко підібрати), моє безтілесне «Я» опинилося в наглядовому відсіку лабораторії, в якому, судячи з усього, час перестав існувати. Моє тіло, завмерши, немов воскова фігура, перебувало в кріслі, перед яким завис нерухомий додекаедр. Кілька незнайомих облич, перекошених скам'янілими емоціями здивування, дивилися на мою фізичну оболонку з екранів моніторів внутрішнього зв'язку. Страху не було. Подиву теж. Жодних емоцій. Був просто «Я» наодинці зі своїми думками.

Отже, представлений мені на цей раз дванадцятигранник переніс мою свідомість у спогади радянського майора про перші дні своєї роботи на засекреченому об'єкті під кодовою назвою «База 211». Знання, яке з'явилося казна-звідки, дало мені зрозуміти, що побачені мною події відносяться до шістдесят першого року минулого століття, а саме — до дванадцятого листопада. Як можна було припустити, в дванадцятигранному «кубику», застиглому перед моїм тілом, були записані спогади радянських військовослужбовців, й було маловірогідно, що вони проллють світло на феномен того, що сталося із оберштурмфюрером СС Францем Штейгером. Але невідоме джерело знань повідомило, що принцип переривання контакту та повернення моєї свідомості в фізичну оболонку зовсім інший. Тому єдиним варіантом возз'єднання з моїм тілом, на даний момент, — залишалося «додивитися» записані спогади. Вирішивши об'єднати кілька записів (розуміння можливості цього також з'явилося нізвідкіля), моє «Я» торкнулося одночасно всіх граней додекаедра, помножилося й знову провалилося в безодню непроглядного мороку.

* * * * *

Перше, що спало на думку під час спуску на будівельному ліфті в колодязь, діаметром два з половиною метри, це те, що він у свій час був стартовою шахтою міжконтинентальної балістичної ракети типу «земля-земля». Прямовисний спуск, глибиною двадцять метрів, з ідеально рівними бетонними стінами, майже незворушними часом, яке інше міг мати призначення в середині сорокових на континенті, вкритому вічними кригами? І головне, якими ж нелюдськими зусиллями була збудована мережа підземних сховищ у таких суворих та негостинних природних умовах? Вдарившись о бетонну підлогу, ліфт загудів металевими тросами, пустивши гуляти тремтяче відлуння в глибоких залах підземель. У світлі ліхтарів, встановлених робочими, блищали інешч численні ящики з ледь помітними зображеннями свастики, гігантські котушки з мотками огрядних кабелів, ланки гусениць та купа інших предметів, визначення яким дати відразу було складно. Бійці групи Волкова, озброєні АКМС⁵⁴, не поспішаючи розбрелися по залі, обережно оглядаючи приміщення.

— Перевірити зв'язок! — скомандував сержант.

— Слухаюся! — Єртаєв скинув з плеча «Астру»⁵⁵, прикладаючи навушник до правого вуха.

— Товаришу сержанте, в кінці зали, позаду нас, завалений коридор. Пройти неможливо, — кивнув головою Ісупов у зазначений бік, підійшовши до командира.

— Так і є. Там колишні доки для німецьких підводних човнів. За картою, коридор з виходом тільки попереду. Саме туди нам і потрібно.

⁵⁴ Автомат Калашникова, модернізований з прикладом, прийнятий на озброєння Радянської армії у 1959 р.

⁵⁵ «Астра-3» (Р-105Д) — радянська військова ультракороткохвильова радіостанція.

— Зв'язок з «Верхньою» без завад. Чутність добра, товаришу сержанте. — Єртаєв, який виконував роль зв'язківця, знову закинув станцію за спину.

— Прийняв. Не розтікаючись, просуваємося до виходу із зали в коридор.

Друге приміщення було просторніше, але за вмістом сміття, зібраного полярниками в купи біля стін, воно нічим не відрізнялося від полишеної щойно кімнати. Залишки розбитих дерев'яних ящиків, мотки кабелю, громіздкі котушки, ланки іржавих ланцюгів і якихось гусениць. Щоправда, на протилежному боці від вояків красувався масивний барельєф із державним і партійним гербом «тисячолітнього» Третього Рейху. Мимоволі довелося навіть замилюватися символікою поваленої людиноненависницької «імперії чорного сонця». Було в ній щось містичне.

— Ліворуч коридор. Сходинок ведуть донизу, — голос Андрюхіна відбився від стін коротким відлунням.

— Продовжити рух. — Командир зробив крок у коридор.

Розбиті бетонні сходи спускалися в досить високий тунель із повзучими по стелі брудно-зеленими кабелями, що виводили погляд до виходу в ще одну залу. Звільнена робочими від мотлоху та бруду нова зала являла собою підземний павільйон, куполоподібні склепіння якого замикалися високо над головою, що дуже дивувало, — яку ж нелюдську завзятість виявили будівельники цього таємничого бункеру, схованого під багатометровим панциром льоду. Але захопленість перед зухвалістю творців швидко поступалася місцем гнітючому жаху після усвідомлення того, ким могли бути ці «зодчі», котрі кинули виклик згубній стихії. Не складно здогадатися, що, швидше за все, вони були в'язнями концтаборів, яких силоміць пригнали на крижаний континент.

Оглянувши павільйон та кілька камер, засипаних металобрухтом, група попрямувала до зазначеного на начерках плану спуску на нижній ярус. Важкі заіржавілі металеві двері, з вигравіруваною на них свастикою, сердито заскрипіли під натиском чоловічих плечей. За дверима виявилися бетонні сходи, що збігали донизу, й тонули в холодному мороці бункера.

— Ну ось наша робота, хлопці. — Сержант усміхнувся, не розтуляючи губ.

Ввімкнувши ліхтарі, солдати, не вагаючись, один за одним зникли за дверима.

* * * * *

— «Верхня», прийом! Верх...! Ваня! Гей, відгукніться, «Верхня»! — динамік радіостанції несподівано розірвався істерикою, що спотворювала людський голос до невпізнання радіозавадами.

Забелін, який чергував у радіорубці «Харків'янки», скочив наче ужалений, боляче стукнувшись плечем о навислу над приймачем металеву полицю та перекинувши свою кружку з давно остиглим чаєм.

— «Верхня» на зв'язку! Що трапилося?! Нурай, це ти? — Забелін, підскочивши до мікрофона, автоматично натягував навушники.

— Ми в місті... не могли зв'язатися майже дві доби... зв'язатися! — голос, схоже, належав Єртаєву, — тут така чортівня... Ми під вогнем...

— Що ти кажеш? Що там у вас? — Забелін не на жарт стривожився. — Яку добу? Про що ти кажеш?

— Не виходили на зв'язок... Втратили... Потрібно підкріплення...

— Що? Та що там у вас?

Тріск у динаміку.

— Ми відходимо... під вогнем противника... двері...

— Нурай, ми спускаємося за вами. Прийом. Що ви знайшли?

Динамік замовк. Забелін свердлив незрячим поглядом радіостанцію, намагаючись вловити зерно здорового глузду в ребусі почутого. Майже дві доби намагалися вийти на зв'язок? Що за лякаюча нісенітниця? Сержант із чотирма бійцями спустився в шахту дві години тому. Забелін покрутив ручку частоти в надії відновити втрачений зв'язок, але спроби не увінчалися успіхом. Відклавши навушники, він зібрав до купи всю цю безглузду головоломку й вийшов з радіорубки із донесенням майору Сидельникову.

* * * * *

Спуск донизу з ліхтарями та міношукачами в руках тривав несподівано довго. Важко було уявити собі весь той обсяг роботи, виконаний невільниками, а головне — причину, з якої виникла необхідність закопуватися так глибоко у вічну мерзлоту на крижаному материку. Гублячись у здогадках, команда з п'яти чоловік на чолі із сержантом продовжувала обережний спуск, висвітлюючи променями ліхтарів голі бетонні стіни та не перестаючи дивуватися загадковим задумам творців бункера. Нарешті сходинки вивели солдат до гучного тунелю, оплетеного ліанами нескінченних кабелів. Світло ліхтарів вирвало з темряви рейки, що заблищали матовою сталлю, але чомусь вони не викликали здивування у солдат.

— Метро тут у них було чи що? — Ісупов провів променем ліхтарика рейкову дорогу, наскільки вистачало дальності освітлення.

— М-да. Не впораємося ми тут до вечора, — зробив крок до протилежної стіни Лагунов. — Сержанте, і в яку ж сторону рушимо?

Командир, висвітлюючи пучки кабелів, променем ліхтаря вихопив із темряви щиток із написом на німецькій.

— Андрюхін, ти розмовляєш німецькою. Прочитаєш?

Солдат підійшов до щитка. Відчинив дверцята, — ті пронизливо заверещали на заржавілих петлях.

— Рубильник!

— Чим чорт не жартує, — іронічно посміхнувся сержант. — Але спочатку все уважно перевір там.

Швидко оглянувши коробку щитка, Андрюхін клацнув одним із трьох вимикачів. Нічого не сталося, як на то і треба було сподіватися. Опустив другий. І, нарешті, клацнув третім, напруга хлинула в дроти, — з'явилося тьмяне світло. Праворуч, далеко під стелею, заіскрилася лампа.

— Нічого собі! — не зміг приховати свого здивування Ісупов.

Солдати в подиві второпили очі на світильники над головою.

— Це що ж... Десь ще є працюючий генератор? — мружачись промовив Лагунов.

Ісупов, поправляючи на плечі калаш, гмикнув:

— «Чим чорт не жартує» — вдало було сказано.

— Єртаєв? — Командир подивився на зв'язківця: — Доповіси «Верхній» про знахідку!

— Слухаюся! — Казах натягнув навушники.

* * * * *

— Товаришу майоре, дозвольте доповісти! — віддав честь Забєлін.

— Доповідай.

— Вийшла на зв'язок «Нижня». Але... не знаю навіть як сказати. Єртаєв запросив підкріплення. «Нижня» щось знайшла.

— Та-а-кс, — протягнув майор, насупивши брови.

— І це ще не все. Шуми заважали розібрати, але... Єртаєв сказав, що вони там майже дві доби.

— Не зрозумів тебе, солдате? — підняв брови офіцер.

— Я й сам нічого не зрозумів, товаришу майоре. Доповідаю, що почув, — зніяковів зв'язківець.

— Що за ахінея, Забелін? Групи немає лише дві години, — гаркнув майор. — Маринича і Савенко до мене швидко!

— Слухаюся! — Солдат в одну мить випарувався.

Отже, «Нижня» щось знайшла. Але ж не підвело шосте почуття. Та навіщо група подала запит на підкріплення? Чи не натрапив Волков на нацистських головорізів, які втекли з охопленої полум'ям Німеччини, після натиску танкової армії Першого Українського фронту, й котрі дивом вижили в оповитих таємницею підземеллях Антарктиди? Думка здавалася абсурдною та до дурості смішною. Знову спливали в пам'яті містичні події проваленої операції «Високий стрибок». І що за дурниця про другу добу? Що цим хотів сказати Єртаєв? Майор обурено затарабанив кісточками пальців по столу.

Білоруси, які матеріалізувалися з нізвідки, повернули думки Сидельникова до холодної реальності. Віддавши наказ групі з чотирьох осіб на чолі з Савенком висуватися з повним боєкомплектom на допомогу сержантові і залишивши Бурбу в радіорубці, майор виїхав до «Новолазаревської» з депешею про інцидент в Москву, як того вимагав службовий обов'язок.

* * * * *

Потріскування в навушниках міношукача присипляло своєю монотонністю. Група Волкова рухалася в похмурому тунелі вже не менше півгодини, тож одноманітна картина починала набивати оскому.

— Може, так всю Антарктиду пройдемо, — пожартував Лагунов, обережно ступаючи по шпалах рейок, мембраною «сачка» промацуючи залізницю.

Попереду, в тьмяному світлі брудних ламп під стелею, показався кинутий вагон ніби «антарктичного метрополітену», за яким, метрів за двадцять, розташувалася платформа підземної станції.

— Ну все, глухий кут, — констатував Ісупов. — Далі якась станція та начебто глуха стіна.

— Андрюхін, Лагунов, огляньте вагон. Єртаєв, спробуй ще раз зв'язатися з «Верхньою». Може, з цього місця вийде встановити зв'язок.

Віддавши розпорядження, сержант відкрив польову теку та накидав кілька рядків звіту вихідної розвідки.

Самотній електровагон, що перебував на рейках неподалік станції, виявився вантажним, хоч зовні нічим не відрізнявся від пасажирських вагонів тридцятих років московського метрополітену — такий самий кузов суцільнозварної конструкції та такий самий дах ліхтарного типу з отворами під вентиляційні квартирки. Облуплена фарба корпусу, колись темно-зеленого кольору, посилювала відчуття залишеності метро та разом із голими сірими стінами, обплетеними пучками кабелів, вносила свій репрезентативний мазок до етюду понурої «постапокаліптичної картини». Уважно «промацавши» вагон та не виявивши нічого цікавого для саперів, команда зосередилася на все ще відсутньому зв'язку з наземною базою. Зважаючи на безпеку пройденого шляху, сержант після хвилинного роздуму вирішив продовжити дослідження шахти метро в повному складі групи.

У тому, що на платформі підземної станції виконувалися розвантажувально-навантажувальні роботи, не залишалося жодних сумнівів після того, як поглядам солдат відкрилися шасі рейкових кранів, численні, звисаючі зі стелі гаки, гідролебедки та інше навісне обладнання. Піднявшись на перон, сапери подивилися навколо. Якби не усвідомлення того факту, що солдати знаходилися глибоко під вічними кригами Антарктиди, знахідка не викликала б такого жвавого інтересу і

сприймалася б як звичайнісінька вантажна станція підземної вузькоколійки. Крани, гаки, вагонетки, розбита цегла, шматки металевих решіток. Одноманітність панорами, що постала поглядам, розбавляли лише два добре збережених червоних полотнища з чорною свастикою, що прикрашали стіну біля широко розкритих воріт виходу з платформи.

Оглядаючись навкруги, сержант вигукнув:

— Та у штабі й гадки не мають, що в них під шахтою внизу!

Несподівано гучно завила сирена, що й перервала здивований вигук сержанта.

— Твою матір! Якого біса?!

Солдати, ніби по команді, кинулися в розсипну, миттєво сховалися за укриттями та привели в бойову готовність зброю. Ріжуче слух виття сирени в тиші тунелю виявилося доволі несподіваним та дивним. Так само несподівано, як і почалося, виття припинилося, відправивши відлуння гуляти під зводи шахти. Нависла приголомшуюча ватна тиша повного сум'яття.

— Може, десь закоротило... — голос Андрюхіна якимось особливо гостро порушив глухе мовчання станції.

Сержант подивився на солдата:

— Випадково взяло й закоротило, коли ми опинилися саме тут. — Зглянувши оком станцію, командир крізь зуби проточив: — Н-і-і-і. Щось тут негаразд. Шкірою відчуваю. Андрюхін і Єртаєв, займіть позицію біля тих вагонеток, що поблизу воріт. Ісупов!

— Слухаю, сержанте.

— Біжи на «Верхню». Розкажи про ситуацію майору. А там чекай на його вказівки. А ми подивимося, що тут.

— Слухаюся! — солдат, грюкнувши металом, складаючи приклад автомата, зник у напівтемряві тунелю.

— Лагунов, за мною до брами!

Посівши обрану позицію біля стіни, сержант обережно зазирнув за кут. Коридор, із тьмяними лампами під стелею, несподівано виявився настільки довгим, що протилежний його кінець, гублячись у білястій імлі й перетворюючись на точку, не був видний.

— Ого! — збентежено вигукнув Волков. — Не на жарт фріци тут облаштувалися! Зазирни.

Лагунов, опустившись на праве коліно, кинув погляд за раму розкритих воріт.

— Метрів двісті, сержанте, не менш.

— Не менш. Далі не підемо. Знали б на «Верхній», що в них тут під ногами!

— Яким буде наказ, сержанте?

Командир, стомлено протерши рукою обличчя, їдко протягнув: — Нака-а-з... — Шумно ковтнувши, він тихо промовив: — Наказ — не шукати пригод. А значить, відходити будемо. Нагорі ж навіть не знають, що в них під ногами! Лагунов, давай, напевно...

Раптом, ляснувши солдата по плечу, Волков вказав на Єртаєва, який подавав жестами знаки. Зв'язківець махав із боку в бік піднятою над головою рукою, сигналізуючи про необхідність дотримуватися тиші та прислухатися. З боку залізної дороги почулися поспішні кроки. А трохи пізніше — вигук відправленого з дорученням догори солдата:

— Сержанте! Це Ісупов! Я виходжу!

З-за дальньої купи металобрухту з'явився сапер.

— У чому справа, боєць? Ти чому ще не на «Верхній»?!

— Сержанте, в шахті за нами якийсь рух, — в голосі рядового вгадувалися нотки занепокоєння. — До нас ззаду щось наближається.

— Що значить «щось», солдате?

— Не знаю, сержанте. Якась штуковина. В сутінках не розгледів.

— Чорт забирай!.. Єртаєв, Андрюхін залишайтеся на своїх місцях. Лагунов, спостерігаєш за коридором. Ісупов, зі мною!

Спустившись на шпали рейок, командир обережно наблизився до самотнього вагону. Прикриваючись його облізлим кузовом, він вдивився в сутінки тунелю. Важко було щось розгледіти в тьмяному освітленні старих брудних ламп (більшість з яких були несправні), але в глибині напівтемряви шахти виразно чулося якесь переривчасте дзижчання, що посилювалося відлунням. В уяві малювався образ маленького хлопчика, який десь там, у темряві, сидів біля увімкненого гучномовця та гняв заводну машинку взад-вперед. Волков напружував зір, пронизуючи поглядом сутінки. До станції підземки, певно, досить швидко наближалася якась маса. Бійці перевели запобіжники в положення одиночного вогню. Кинувши погляд ще раз у тунель, командир, нарешті, побачив «джерело дзижчання». Суміш гнітючих почуттів на мить паралізувала солдат, які вже приготувалися до бою. Навіть важко було добрати слів, щоб описати те, що вони побачили. Значних розмірів людиноподібна металева штукovina на двох «ногах», що дзижчали під час руху, стрімко наближалася до станції.

— Це що за чортівня? — заворожено прошепотів над вухом сержанта Ісупов.

Волков, зачарований побаченим видовищем, зміг тільки промовити:

— Якого біса?!

Трапецієвидний залізний корпус із трафаретом хреста білою фарбою, палаючі червоним лампи-очі, дві залізні передні кінцівки, оповитих кулеметною стрічкою — таке й в кошмарному сні не побачиш!

Сержант здійняв автомат до плеча та голосно вигукнув:

— Стояти! Ти хто?

Машина, наблизившись, зупинилася. Заскрипіли шарніри «рук», згинаючись в ліктьових суглобах і, перш ніж командир встиг вгадати призначення шишкоподібних «кистей» без пальців, з яких визирали полум'ягасники, розвідників накрив кулеметний шквал.

— Наза-а-ад! — закричав сержант, ховаючись за кузовом вагона.

Обличчя боляче поранили гострі осколки бетону, що розліталися врзнобіч, розчиняючи в хмарах кам'яного пилу шахту метро. Навколо в сказі металася шматки металу, рикошетячи від стін. Дзвін падаючих гільз та тріск кулеметного вогню злилися в єдиний приголомшуючий гуркіт, тричі посилений гучним тунелем.

— До станції-і-і! Біго-о-ом! — Сержант, перехопивши калаш, подався на втікача до рятівної вантажної платформи.

Серце шалено калатало, намагаючись вистрибнути з грудей. Липка цівка крові, що сочилася із розсіченого осколком бетону чола, заливала праве око, але свистячі кулі, що дірявили хмару пилу навколо, наполегливо підстьобували до естафети наввипередки із металом. «Біжи! Біжи!» — кричало в голові. Влетівши блискавкою на перон, ризикуючи потрапити під зустрічний вогонь своїх сторопілих солдат, сержант прогарчав:

— Приготуватися до бою! Зайняти укриття! Накрити автоматним залпом!

Пересмикнувши рукояті затвора, солдати, сховавшись за вагонетками, завмерли в очікуванні. Секунди перетворилися в хвилини, хвилини — в години. Глухий розмірений стукіт, що чувся в тунелі, швидко наближався. Нарешті, ліворуч, із горла залізничної шахти, висунулося щось металеве, побрязкуючи двома звисаючими кулеметними стрічками калібру 7,92 міліметрів.

Команду сержанта «Вогонь!» заглушив стукіт автоматних черг. Лютий потік куль затарабанив по броньованому корпусу, зупинивши машину, але не завдаючи їй помітної шкоди.

— Сержанте! Сюди б РПГ⁵⁶! — прокричав Лагунов. — Не здолати!

Виймаючи порожній магазин, командир скомандував:

— Залишити платформу! Йдемо в коридор!

⁵⁶ Ручний протитанковий гранатомет.

Кінець ознайомлювального фрагменту